

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 5 • Perjantaina 6. maaliskuuta 2009

60. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

Talo 1990-luvulla.

Lauri Pölkki

3. osa

Kurkijoen projektien arviointia

Tässä artikkelissa on uskaltauduttu arvioimaan Kurkijoella 1990-luvulla toteutettujen kahden lähialueyhteistyö-projektin vaikutusta ja merkitystä. Näitä hankkeita on käsitelty jo aikaisemmissa Kurkijokelaisen numeroissa. Monista eri lähteistä satujen tietojen perusteella tehdyistä arvioista ja päätelmistä on vastuussa vain kirjoittaja.

Sovhoosien, kolhoosien, perunavarastojen, perunan siemenviljelysten ja muiden suurehkojen maataloudellisten hankkeiden tukemista lähialueyhteistyöllä ja tuella on erittäin paljon, rajusti ja tunteenomaisesti kritisoitu mediassa, Internetissä ja netin keskustelupalstoilla. Niiden pyörittelyyn ei ole syytä upota ja haksahduttaa. On kuitenkin aihetta kysyä, olisiko sittenkin ruohonjuuritasoon pienistä puroista mahdollisesti vähitellen kasvanut suurempi virta, kun esimerkki olisi levinnyt, rahaa olisi suunnattu oikealla strategialla, tehty riittävästi välitarkistuksia ja aputoimia, tuettu fermerien omatoimisuutta ja markkinaponnisteluja sekä huolehdittu seurannalla onnistumisesta. On hieman jälkiviisautta todeta, että fermereiden hankkeet olivat ja ovat edelleen osittain perheen omavaraisuuteen tähtäävinä taloudellisesti kestävämpiä kuin rahatalouden varassa pyörivät isot yritykset. Toisaalta kuka olisi voinut etukäteen ennustaa NL:n nopean hajoamisen ja sen jälkeisen Venäjän erittäin suuret hallinnolliset,

taloudelliset ja sosiaaliset myllerrykset. Ne ovat edelleenkin käynnissä.

Pienimuotoisten ja vähän suurempienkin hankkeiden tiellä oli ja on edelleen suuria esteitä. Näitä ovat muun muassa Venäjän Federaation maapolitiikka tai paremmin sen puute, päätöksentekijöiden haluttomuus tukea Luovutetun Karjalan alueita (erityisesti Käkisalmen pohjoiseen päin) ja virkamieskunnan suuri (poliittinen) vaihtuvuus. Suuri epätasa-arvo vallitsee myös siinä, että paikalliselle väestölle ei juuri heru oikeuksia lisää, mutta niitä annetaan kylläkin liikemiehille ja Pietarin varakkaille. Vapaa-ajan harrastuskalastajana ei voi mitenkään ymmärtää, että Laatokan kalastus rajoitettiin 2000-luvun puolivälissä vain rannalta tai paikallaan olevasta veneestä tapahtuvaan onkimiseen ja virvelin heittoon. Rajoitus koski sekä paikallisia asukkaita että turisteja. Asukkaille se tiesi toimeentulon mahdollisuuksien selvää kaventumista ja kalaturisteille kiinnostuksen pienenemistä. Kalasta tuskin on puutetta Laatokassa.

Virkatehtävissä kiertelyn yhteydessä Kannaksen alueella useana vuotena 1994 - 2000 tuli selvästi näkyviin raju alaspäin meno sekä viljelymaisemassa että asutuissa kylissä. Rakennuspuuta oli määrätyn ehdoin mahdollista saada valtion mailta. Ulospäin se ei kuitenkaan asumuksista näkynyt. Kyse oli varmaan myös ihmisten halusta. Ikään kuin ei tunnettu aluetta ja sen rakennuksia omaksi. Eivätkä

ne sitä pääosin olleetkaan, vaan valtion. Neuvostoliiton aikana eri alueilta Kannakselle siirretty väestö ei ollut kotona. Evakkojahan hekin olivat ja vanhempi väestön osa kaipasi takaisin omille juurilleen vielä yli puolivuosisataa jälkeensä. Monilla alueilla sivukyläen talot on purettu jo lähes kokonaan ja hirret kuskattu pienten kyläkeskusten pönkittämiseksi tai polttopuiksi. Kyliä on hävinnyt sieltä täältä aivan kokonaan. Entisessä vauraassa Kurkijoen Särkijärven kylässä ei ollut ainuttakaan taloa jäljellä 1990-luvun puolivälissä.

Erityisen silmään pistävästi taantuma, köyhtyminen, toimeentulo ja oman yrittämisen puute näkyvät Käkisalmen pohjoispuolisilla alueilla. Kurkijoellakin lähes yhden käden sormilla ovat laskettavissa ne perheet ja yrittäjät, jotka panostavat toimeentuloonsa. Muut pysyvät ilmeisesti palstojensa perunan, kaalin ja juurikasvien varassa hengissä, osa pienten eläkkeiden turvin. Kierrellessämme virkatehtävissä Kannaksen alueella hyvä ystävä, kalakaveri, kollega, päällikkö Leningradin alueen kasvintarkastuksesta, pyöritteli päätään nähdessään tilanteen vuoden 2000 vaiheilla. Kysymyksiä heräsi siitä, mitä sitten kun lehmiäkään ei ollut enää syötäväksi. Ei hänelläkään ollut vastauksia siihen, mitä alueelle tulisi tehdä ja miten ihmiset tulevat pärjäämään. Keskushallinnon aivoituksia ei edes venäläinen korkeavirkamies voinut ymmärtää. Alueella olisi kuitenkin

kaikki potentiaaliset mahdollisuudet tulla toimeen omillaan.

Reuna-alueilla Kurkijoen laadukkaat pellot ovat jo vahvasti umpeen kasvamassa. Sama kehitys on nähtävissä myös kyläkeskittymien laajoillakin peltoalueilla. Puut ja pensaat ovat saaneet vapaasti kasvaa jo kymmenkunta vuotta, osin kauemminkin. Rikkaruohot rehoittavat. Esimerkiksi Alhossa erittäin vaikeasti hävitettävä myrkyllinen jättiputki oli vuonna 2006 jo vallannut isoja alueita.

Kotiseutumatka ei ole mikään turistimatka henkilölle, jonka juuret ovat Karjalassa. Entisillä kotikunnailla voi vain sulkea silmänsä ja palata siten muistikuviansa, kuvitella entiset ajat siihen tilaan. Vain niiden avulla

voi omien juuriensa kautta imeä uutta henkistä voimaa. Ei Karjalan ja Kurkijoen alamäki voi jatkua loputtomiin. Suomalainen evakko ja moni evakon jälkeläinen ymmärtää, että Karjala, Kurkijoki sen ytimessä, olisi taloudellisesti nostettavissa jaloilleen.

Kannattaako aluetta enää edes tukea? Maataloushankkeita ei kuitenkaan ole pois suljettu lähialuetuen piiristä, joskin suuntautumisesta painotukset ovat olennaisesti muuttuneet 1990-luvun vuosista. Toki ympäristö-, jätevesien puhdistus- ja tietoliikennehankkeet lähinnä Pietarin alueella parantavat joiltakin osin Laatokan Karjalan tilaa. Työmahdollisuudet, eri elinkeinot ja toimeentulo lisääntyvät Karjalan alueella niiden kautta kuitenkin hyvin rajoitetusti.

Kirjoittaja, pitkän talonpoikaisketjun jälkeläinen, ei ole voinut välttää sitä ajatuksesta, että alueen mahdollinen pelastus vaatisi ensisijaisesti maatalo-

us- ja elintarviketuotannon uudelleen aloittamista. Edellä mainitun kaltaiset nykyaikaiset hankkeet ovat Kurkijoen oloihin tällä erää liian moderneja. Toisaalta pistekohtainen maataloudellinen lähialueyhteistyö on nappikauppaa ja pystyy nykyisellään saamaan aikaan merkittäviä toimeentulon muutoksia vain muutamilla perheillä. Suuria strategian muutoksia varmasti tarvittaisiin. Niihin tuskin on mitään mahdollisuuksia, ellei Luovutetun alueen asemaa voida ratkaista Suomen ja Venäjän välillä kokonaan toiselta pohjalta kuin nykyisin. Karjalan maatalouden elvyttäminen on teoriassa mahdollista. Oma uskomukseni on, että vain suomalaisten osaamisella. Rauhanomaisia molempia osapuolia hyödyttäviä ratkaisumalleja on useitakin, kunhan vain keskustelu saataisiin alkuun – myös Suomen ylimmän hallinnon piirissä!

Tässä lehdessä mm.

Kirjoituskilpailu	3
Elisenvaaran Miikkulaiset	
kokkoontu taas	4
Ilmi Kärävä muistelee: osa 3	6
Lauluyhtye Evakoiden Juhla Öitsit.....	7
Heinosten sukukokous Jaalassa	8
Naistenpäivän kukkaopas miehille	9

Toimitus on avoinna tiistaisin ja perjantaisin klo 9-14.

Seuraavat lehdet ilmestyvät 20.3., 3.4., 17.4., 8.5., 29.5.

Ei tilaa pihanurmikolle. Tällaisten viljelysten varassa kansa elää Kannaksella. Kuva: Jorma Rautapää

Vahvat naiset

“Naiset ovat erilaisia kuin miehet. Ne ovat heikkoja, mutta elävät pitkään.”

Näin kirjoitti ainevihkoonsa pieni koululainen, joka maailmaa ihmetellessään oli päätenyt tilastollisesti paik-kansapitäviin huomioihin.

Ensi sunnuntaina 8.3 vietetään kansainvälistä naisten päivää. Yhdistyneitten Kansakuntien yleiskokous julisti sen vuonna 1975 naisten oikeuksien ja kansainvälisen rauhan päiväksi, ja siitä lähtien sitä on vietetty virallisesti. Päivän historia ulottuu kuitenkin jo vuoteen 1857, jolloin satalukuiset New Yorkin naiset lakkoilivat ja osoittivat mieltään epäinhimillisiä työoloja vastaan.

YK:n tavoite, tasa-arvon ja rauhan saavuttaminen, on maailmanlaajuisesti vielä kaukana. Naisten mahdollisuudet koulutukseen, hyvään terveydenhuoltoon ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen eivät kaikkialla ole itsestään selviä kuten meillä Pohjoismaissa. Tosin myös meillä tulee ilmi puutteita palkkoja, työnhakua ja nimityksiä koskevissa tasa-arvokysymyksissä.

Heikompia? Pieni koululainen tarkoitti aineessaan naisen fyysisiä ominaisuuksia verrattuna mieheen. Niillä ei nykyajan koneistuneessa kulttuurissa ole entisenlaista merkitystä. Henkiseltä rakenteeltaan naiset ovat vahvoja ja sitkeitä. Vaikka työ perheen hyväksi on naiselle perinteisesti keskeistä, hänen voimavaransa yltyvät useasti myös lähimmäisen avuksi. Oma historiamme on todistanut, kuinka tavalliset naiset yhteistyöllään ja periksi antamattomuudellaan ovat vaikuttaneet kansakunnan hyväksi.

Viime Kurkijokelaisessa saimme lukea monta kosket-

tavaa naisen tarinaa. Martta Vasaraisen tytär oli laatinut muistokirjoituksen äidistään. Laatokan rannalla Kuuppalan Räkköläisessä varttuneen tytön elämäнкаari oli kasvamisen kuvaus. Vaikka unelma opettajan ammatista kariutui, tunnollinen työnteko ja toiset huomioon ottava asenne toivat menestystä elämässä. Sodan aikana Martta kunnostautui myös eri tehtävissä lottana. Lottien isänmaalle tekemää suuriarvoista työtä tuotiin niin ikään esille Ilmi Kärävän mielenkiintoisissa muistelmissa. Miten elävää kerrontaa! Elvi Miikkulaisen samassa numerossa kuvaamat lehmien kuljetuksen vaiheet olivat kuin jännityskertomuksesta. Evakkomatalla 15-vuotias sai kantaa vastuuta aikuisen tavoin. Se pani ajattelemaan, oli vaikuttavaa luettavaa. Muistelkaa Kurkijokelaisessa, naiset ja miehet, te kaikki, joilla muistoja on!

Lottien lisäksi toinen järjestö, joka naisteeman yhteydessä on välttämätön mainita, on tietenkin martat. Marttojen naisten keskuudessa tekemä valistustyö on tuottanut maaillemme suunnattoman määrän taitoa, tietoa ja sivistystä. Näitä arvoja ovat eturivissä puolustaneet kurkijokelaiset martat. Me tunnemme heidät. Lienee tuskin ketään, jonka äiti ei olisi kuulunut kylänsä marttayhdistykseen. Martan on varmasti tavannut myös pieni koululainen ja tehnyt päätelmänsä naisten pitkään elämisestä. Onhan Kurkijoen Martta jo toista sataa vuotta vanha, mutta hää-rää yhä vireänä pitäjäjuhliemme muonittajana.

Miehet, viekkä naiselle naistenpäivänä ruusu, tai muistakaa muuten. Jos satutte unohtamaan, ei maailma toki siihen kaadu. Naiset pitävät sitä pystyssä.

Leena Virtanen

Muistettavaa

Hiitolan Pitäjäseuran järj. Nuorten ja lasten talvitapahtuma su. 8.3. klo 13-16 Salomonkallio, Kivialho, Nakkila. Kokoonnutaan tapahtuman avaukseen kahvion eteen. Isät, äidit, mummit, ukot tuokaa jälkipolvenne tapahtumaan jossa tarjolla, laskettelurinteet, pulkkamäki, moottorikelka-ajelua, makkaranpaistoa, kahvia, mehua ja mukavaa yhdessäoloa. Lisätietoja Raija, puh. 040 5387401

Hiitolan Pitäjäseura ry:n kevätkokous ja tarinailta ti 10.3.2009 klo 18 Tuomarink. 2, Pori. Kokouksen jälkeen ilta jatkuu lauluilana, laulattajina Tarmo ja Evakot. Tulkaaha mukkaa entiset ja uudet.

Kurkijoki ja Hiitola pitäjien esittelyssä Karjalatalolla, Käpylänkuja 1, Helsinki to 12.3. klo 18.00.

Hiitola-Kurkijoki Sukututkijat koontuu torstaina 19.03.09 klo 18

Karjalatalon Wärtsilä-salissa, Helsinki Käpylänkuja 1. Aihe: pitäjämme sepät. Tervetuloa kaikki, joita aihe ja pitäjämme sukututkimus kiinnostaa. Kokoustila on auki jo klo 15. Seurakokoukset 16.4. ja 14.5. Lisätietoja Harri Kekiltä p. 050 3041324 tai hkeikki@gmail.com.

Hiitolan Pitäjäseuran järj. pilkkipailut la. 21.3 klo10-14 Kokoonnutaan Suodenniemen Putajan ranta-sauna. Ajo-ohje Pori-Tampere tie n:o 11 Putajan Seon kohdalta käännytään Suodenniemelle josta opasteet perille. Kaikki ovat tervetulleita viettämään talvista ulkoilupäivää. Lisät. Seppo puh. 050 5857472 tai Raija 040 5387401

Kurkijoki-seura ry järjestää yhdessä Vpl. Pyhäjärvi-seuran ry kanssa retken Naantaliin ja Kultarantaan. Lähtö kanssamme alkukesän kukaloistossa kylpevään **Lounais-Suomeen** la 6.6.2009. Matkan hinta seuramme jäsenille ja heidän ystävilleen on 40 euroa/henkilö. Ilmoit-

tautumiset mielellään jo pikapuoliin, mutta viimeistään 30.4.09 mennessä Riitta Sainio puh 040-5447 582 tai Sakari Karsila puh 0400-210208. Huom! tarkempi ilmoitus Kurkijokelainen 8, 17.4.2009

Tontti suvun toinen sukuseurakokous la 11. heinäkuuta 2009 klo 11 Lahden kansanopistolla os. Harjukatu 46, 15100 Lahti. Ohjelmassa mm. - Kari Tontin täydennetty esitys Tontti suvusta - suvun esilläolevien henkilöiden esittelyjä ja puheenvuoroja - Pekka Tontin musiikkiesityksiä - päätetään seuran toiminnan suuntaviivoista - esitellään suvun internetsivusto. Ohjelmaan kuuluu yhteislounas ja kahvit. Tilaisuudessa on mahdollista täydentää omia ja lähipiiriin tietoja sukuselvitykseen. Ilmoittautumiset osallistumisesta suvun internetsivustolle: <http://web.me.com/tontit> tai puhelimitse Matti Tontille 050-5646201 toukokuussa ja kesäkuun 15 pv. mennessä. Kaikki Tontit lähipiireineen ovat tervetulleita kokoukseen.

Huom!

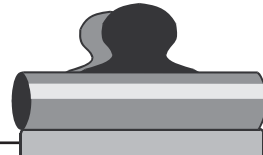
Toimitus sai lisätietoa viime lehdessä olleeseen **Vaihtelevaa Vampulasta** – juttuun.

Yhden valtuustokauden oli mukana myös Paavo Tuunainen, hänen vanhempansa olivat kotoisin Jaakkimasta.

Muistathan tehdä muuttaessasi osoitteenmuutoksen Kurkijokelaiselle?

Lehti ei saa uusia osoitteita tietoonsa automaattisesti. Postista saa "Osoite muuttuu" -kortteja, jotka kulkevat ilmaiseksi.

Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
puh. (02) 762 2551 tai 050-521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

NIMIPÄIVÄT

Maaliskuu

6 Pe	Tarmo
7 La	Tarja, Taru
8 Su	Kansainvälinen naistenpäivä, Vilppu
9 Ma	Auvo
10 Ti	Aurora, Aura, Auri
11 Ke	Kalervo
12 To	Reijo, Reko
13 Pe	Erno, Ernesti, Tarvo
14 La	Matilda, Tilda
15 Su	Risto
16 Ma	Ilkka
17 Ti	Kerttu, Kerttuli
18 Ke	Eetu, Edvard
19 To	Minna, Canthin
	päivä, tasa-arvon päivä, Juuso, Josefina, Jooseppi, Joosef

Kaipuu saa näkyä

PALVELEMME
Ma - Pe 9 - 17
La 9 - 13

 LOIMAAN KIVI
KIVICENTER

Palininkatu 2, Loimaa
Puh 0207 909 261

08.03.2009
2. paastonajan sunnuntai

Muista minua

Kännykkäni kilahtaa. Saan viestin. Ystäväni kirjoittaa: ”Muista minua, olen menossa kuulemaan tutkimusten tuloksia.” Ymmärrän hänen huolensa ja pelkonsa. Tulkitsen hänen viestinsä pyynnöksi rukoilla hänen puolestaan. Kännykkäviesti on jo itsessään rukous-ta, se osoitetaan vain kiertotietä yläkertaan.

Toisella ystävälläni oli tapana lopettaa puhelumme pyyntöön: ”Puhu sinä Sille meistä.” Hänen uskonsa riitti muotoilemaan rukous näillä sanoilla. Elämä oli kuljettanut häntä monenlaisia polkuja. Nyt hän oli tullut umpikujaan, josta ei selviäisi omin voimin. Yhdessä olemme saaneet kulkea elämän umpihankea. Polku on vähitellen avautunut helpommin kuljettavaksi. Nyt hän jo uskaltaa kiittää Jumalaa avusta, jota on vuosien varrella saanut.

Jaakobin paini on vakiintunut ilmaus kielessämme. 1.Moos. 32:23-32 kertoo, mistä ilmaus tulee. Jaakob paini tuntemattoman miehen kanssa läpi yön. Jaakob ei antanut periksi. Tuntematon iski lopulta Jaakobia nivustaipeeseen, niin että hänen lonkkansa nyrjähti. Jaakob ei antanut vielääkään periksi, vaan pyysi tuntematonta siunaamaan itseään. Jaakob sai uuden nimen Israel, sillä hän oli taistellut Jumalan ja ihmisten kanssa. Ontuneena miehenä sai Jaakob jatkaa matkaansa siunaus mukanaan.

Onko kännykässäsi numero, johon voit viestittää yöllä tai päivällä: ”Muista minua” tai ”Kerro sinä Sille minusta, itse en nyt jaksa”. Näin kerran puhuja kysyi kuulijoiltaan. Se pani minut miettimään, kenelle ensimmäisenä oman elämäni erämaasta soit-taisin tai laittaisin viestin. Nyt numero on kännykkäni muistissa.

”Sinun puoleesi, Herra, minä käännyin. Jumalani, sinun apuusi minä luotan. Enhän luota turhaan, ethän anna vihollisilleni sitä riemua, että he voittavat minut!” Ps.25: 1-2

Sirkku Eho

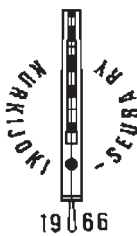
Rovasti Sirkku Eho on eläkkeellä. Hän toimi aiemmin kirkon sairaalasielunhoidon kouluttajana.

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa
Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Kokouksia

Kurkijoki-Seura ry:n vuosikokous

sunnuntaina 15.3.2009 klo 14 Karjalatalon Sortavala-salissa, Käpylänkuja 1, Helsinki. Sääntöjen määräämät asiat.

19066

Kahvitarjoilu Tervetuloa Hallitus

Onks tietoo KYSYMYKSET?

- Kuka oli Seinäjoen Tangomarkkinoiden perustaja?
- Paljonko on 180 vuorokautta palvelevien varusmiesten päiväraha?
- Keitä olivat Turussakin keskiajalla vaikuttaneet vitaaliveljet?
- Mikä ruumiinosa Albert Einsteinilta poistettiin pian kuoleman jälkeen?
- Kuka sanoitti Sylvian joululaulun?
- Millä nimellä natriumkloridi yleisemmin tunnetaan?
- Missä kaupungissa on kauppakeskus nimeltä Tullintori?
- Mitä rahayksikköä käytetään Japanissa?
- Mitä Kyytöt ovat?
- Minkä haiman, elimistölle välttämättömän aineen tuotanto häiriintyy sokeritautissa?

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 60 centtiä/mm + alv 22 %
Mustavalk. 45 centtiä/mm + alv 22 %

Säännöillisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 16 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 35 euroa
6 kk..... 20 euroa
3 kk..... 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

Tilinumero: LSOP 523900-4897
Y-tunnus 0204020-9
Sivunvalmistus:
Etusivupaja, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

06.03. Ps. 91:11-12. Herra antaa enkeilleen käskyn varjella sinua, missä ikinä kuljet, ja he kantavat sinua käsillään, ettei loukkaa jalkaasi kiveen.

07.03. Jes. 1:19-20. Jos te taivutatte mielenne kuulemaan minua, te saatte syödä maan hyvyyttä, mutta jos kovetatte mielenne ja torjutte minut, miekka syö teidät. Herran suu on puhunut.

08.03. 2. paastonajan sunnuntai. Luuk. 7:47. Jeesus sanoi Simonille: ”Tämä nainen sai paljot syntinsä anteeksi, sen vuoksi hän rakasti paljon. Mutta joka saa anteeksi vähän, se myös rakastaa vähän.”

09.03. Ps. 25:6. Herra, sinä olet laupias, muista minua, osoita ikiaikaista hyvyyttäsi.

10.03. Ps. 25:4. Herra, osoita minulle tiesi, opeta minua kulkemaan polkujasi.

11.03. Jaak. 1:2-3. Veljeni, pitäkää pelkkänä ilona niitä monenlaisia koettelemuksia, joihin joudutte. Tehän tiedätte, että kun uskonne selviytyy koe-tuksesta, tämä kasvattaa teissä kestävyyttä.

12.03. Ps. 106:2. Kuka voi sanoiksi pukea Herran voimateot, kuka voi häntä kyllin ylistää?

13.03. Ps. 25:7-8. Älä muista nuoruuteni syntejä, älä pahoja tekojani! Sinä, joka olet uskollinen ja hyvä, älä unohda minua! Hyvä ja oikeamielinen on Herra, hän neuvoa syntisille tien.

14.03. Jaak. 1:5-6. Jos kuitenkin joltakulta teistä puuttuu viisautta, pyytäköön sitä Jumalalta. Hän on saava pyytämässä, sillä Jumala antaa auliisti kaikille, ketään soimaamatta. Mutta pyytäköön uskossa, lainkaan epäilemättä. Joka epäilee, on kuin meren aalto, jota tuuli ajaa sinne tänne.

15.03. 3. paastonajan sunnuntai. Joh. 8:46-47. Jeesus sanoi: ”Kuka teistä voi osoittaa, että minä olen tehnyt syntiä? Ja jos puhun totta, miksi ette usko minua? Se, joka on lähtöisin Jumalasta, kuulee mitä Jumala puhuu. Te ette kuule, koska ette ole lähtöisin Jumalasta.”

16.03. Ps. 25:15. Minun silmäni katsovat alati Herraan, hän päästää jalkani ansasta.

17.03. Jer. 7:25-26. Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: ”Kerran toisensa jälkeen olen lähettänyt teidän luoksenne palvelijoitani, profeettoja, siitä alkaen kun teidän isänne lähtivät Egyptistä ja aina tähän päivään asti. Sittenkään te ette ole minua totelleet. Olette sulkeneet korvanne, kovettaneet mielenne ja tehneet pahaa vielä enemmän kuin isänne.”

18.03. 1 Joh. 5:18-19. Me tiedämme, ettei yksikään Jumalasta syntynyt tee syntiä. Hän, joka on syntynyt Jumalasta, varjelee jokaisen heistä, niin ettei Paha saa otetta. Me tiedämme olevamme Jumalasta, mutta koko maailma on Pahan vallassa.

19.03. Ps. 123:2. Me katsomme odottaen Herraan, Jumalaamme, kunnes hän armahtaa meitä.

Muistokirjoitus

Ystäväjoukko harvenee – Olavi on poissa

Vuoden lopulla meidät saavutti tieto, jota jo olimme jonkin aikaa odottaneet saapuvaksi. Olavi Roiha oli saavuttanut evakkomatkaltaan pääteaseman.

Hiitolasta vähän ennen sotia Kurkijoelle muuttanut Olavi asusti vanhempiensa, sisarensa ja veljiensä kanssa Aromäellä Titon tiehaaran tuntumassa. Aleksi Roihan hankkiessa vapaaehtoisella kaupalla maatilaa Loimaan Sieppalasta, rakennettiin maatilalle asuin- ja karjarakennukset. Veljet Tauno ja Aarne perustivat Helsinkiin ravintolaelinkeinon, josta tunnetuimpia osia olivat Klippan, Kaisaniemi ja Vanha Maestro.

Olavi avioitui Helsingin olympialaisten aikoihin 50-luvun alussa Pirkon (o.s. Lakkonen) kanssa. Heille syntyi poika Juha ja tytär Taina. Juha tunnetaan radion ”sinivalkoisena” äänenä kautta koko valtakunnan.

Meitä oli samalla asuinalueella vajaat kymmenen liki samanikäistä ja –kokoista perhekuntaa, ja aloimme puoli vuosisataa sitten kiertää ”perheringissä” ennen kaikkea nimipäivät.

Näistä yhdessä tapaamisista syntyi vuosien saatossa varsin sitova perinne, niin että porukan olisi voinut

vaikka rekisteröidä toimivaksi yhdistykseksi. Näissä yhdessäoloissa parannettiin maailmaa, otettiin kantaa kunnan asioihin, rentouduttiin saunailloissa ja matkusteltiin pienemmissä puiteissa.

Tämä poiki muutakin yhdistystoimintaa. Ollessani paikallisen urheiluseuran puheenjohtajana järjesteltiin toimihenkilöille virkistysmatkoja muun muassa Helsingin kaupunginteatteriin, palkkioksi lukuisista illoista järjestysensivalvojana tai ravintolan puolella. Tietoisena siitä, että Olavin veljet toimivat kaupungin ravintola-elämän keskeisinä henkilöinä, annoin Olavin tehtäväksi hommata teatteriesityksen jälkeen kahvipaikan kult-

tuuriannin sulattelua varten. Tämä ei tuottanut Olaville vaikeuksia, ja ravintolan johtaja istui usein kanssamme samaan pöytään.

Kunnalliselämässä Olavi oli monet vaalikaudet, mm. tielautakunnan jäsenenä. Kun tiedetään vanhastaan, että tie on hyvä asia, kun sen on lähellä ja naapurin puolella, otettiin Olaviin usein yhteyttä neuvojen tarpeessa.

Pankki- ja poliittinenkin toiminta sivusi usein iltojen keskustelun teemoja. Näissä asioissa sanotaan usein, että asiat riitelevät, eivät miehet. Mutta tässä piirissä ei saatu riitaa syntymään mistään asiasta.

Kun aikanaan alettiin täyttää viittäkymmentä vuotta itse kukin, oli erittäin riemukasta sepittää päivän-sankarille hänestä kertova viisu johonkin tuttuun sävelmään. Näihin yritettiin soveltaa kunkin naimareisut, taloudellinen yritys-toiminta, yhteiskunnalliset tehtävät ja luonteenlaadut, loukkaamatta (joskus vähäsen) päivänsankaria.

Näissä sepityshommissa joskus ilta vierähti aamupuolille yötä. Kerran oltiin Roihalla tällaista viisua sepittämässä, ja naisväki oli yhteisesti sopinut, että kahvia väkevämpää ei sitten tänä iltana nautita, että laulu saadaan tehtyä nopeasti. Ei meinannut löytyä sopivaa sävelmää, sanoista puhumattakaan. Olavi sanoi, että nyt otetaan käyttöön veto-oikeus, ja niinpä laulu syn-

tyi aikanaan, pikkutunneille mentäessä.

Ikä alkoi tälläkin ystäväporukalla painaa ja useat ringistä saivat iäisyyskutsun, porukka harveni. Meillä kolmella jäljellä olevalla miehellä viimeiset vuodet kuluivat aivovoimistelun parissa, korttia pelaten. Tämä olikin vuosikaudet jokaviikkoinen yhdessäolon hetki, joka parhaimmillaan venyi yli kellon ympäri. Tosin siinä juotiin kahvit, syötiin ja käytiinpä saunassakin välillä, sekä kertailtiin sotien tapahtumat. Olavihan oli ainoa porukasta, joka kerkesi jatkosodan aikana pukea ylle ”sotaharmaat”.

Nyt tästä alkuperäisestä nimipäiväpiiristä on kokonaisia pariskuntia jäljellä enää kaksi. Elimme kaikki täyttä elämää, iloitsimme lapsiemme ja lastenlapsiemme onnistumisista. Poissa ovat Aaro, Esko, Kauko, Jaakko, Raija ja Olavi.

Oi Karjala rakkaitten muistojen maa, sinne lapsuusmuistot ain kajastaa. Kullervokentät ja Laatokan laineet vaarojen rinteet ja sotien vaiheet. Ei leposijaasi synnyinseudulle suotu, kohtalon määränä sieltä pois on tuotu. Nyt loppuun on kuljettu evakkotie päätyen ikuiseen rauhaan, luo Herran vie.

Teuvo Ahokas

KURKIJOKI JA HIITOLA PITÄJÄJIEN ESITTELYSSÄ KARJALATALOLLA

Laatokan pohjoisrannan kunnat Hiitola ja Kurkijoki ovat vuorossa Karjalatalolla Helsingissä järjestettävässä pitäjäesittelyssä. Esittelyissä käsitellään mm. pitäjän historiaa, elinkeinoja, luon-

toa ja erityispiirteitä. Esille tulevat myös pitäjäläisten sijoittautuminen sotien jälkeen ja heidän nykypäivänsä ja suhteensa entiseen kotipitäjään kotiseutumattoineen. Kurkijokea esittelee Eino Vepsä, hänellä on

mukanaan Kurkijokea käsittelevää myyntimateriaalia sekä Kurkijokelainen-lehteä jaossa.

Esittelyt pidetään torstaina 12.3. klo 18 Karjalatalolla, Käpylänselä 1, Helsinki

Kirjoituskilpailu

Kurkijoki-Säätiö ja sanomalehti **Kurkijokelainen** julistavat kirjoituskilpailun, joka on avoin kaikille, joilla on muistoja ja kokemuksia ajalta, jolloin karjalaiset oli siirretty uusille asuinsijoille. Sopeutuminen, oman maan hankinta, rakentaminen sekä vastaan tulleet muut vaikeudet koettelivat tuolloin siirtoväkeä usein jopa kohtuuttomasti. Mutta oli myös ilon ja onnen hetkiä, jotka antoivat toivoa ja uskoa tulevaisuuteen.

Kirjoittakaa niistä, mieluummin koneella, ja lähettäkää tuotoksenne 30.9.2009 mennessä osoitteella: **Sanomalehti Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA**. Kuoreen merkin-tä: ”Kirjoituskilpailu” ja nimimerkki. Kuoren sisälle on laitettava kirjoituksen lisäksi suljettu kuori, jonka päällä on ni-

mimerkki ja sisälle on laitettava paperi, jossa on nimimerkki ja kirjoittajan nimi ja osoite sekä puhelinnumero. Lisätietoja tarvittaessa voi soittaa numeroon 0500875211 (Eino Vepsä).

Kurkijokelaisella on oikeus julkais-ta vastikkeetta kaikki kirjoitukset ja ne jäävät Kurkijoki-Säätiön omaisuudeksi ja säilytettäväksi Kurkijoki-museossa.

Parhaat kirjoitukset palkitaan ja palkinnot jaetaan Kurkijokelaisen 60-vuotisjuhlassa Loimaan Heimolinnassa 15.11.2009.

Toivomme runsasta osanottoa, sillä kyseisistä rakentamisen ja raivaamisen ajoista ei ole tarpeeksi tallennuksia ja niistä muistavien joukot nopeasti vähenevät.

Kurkijoki-Säätiö

Kuvia vuosisadan takaa

Valokuvaaja ja kirjakauppias Johan Kauppi (s. 1869 Isossakyrössä) perheineen. Oikealla puolisonsa ja valokuvaaja Ida Katriina Kauppi os. Weikkolainen (s. 1879 Kurkijoella), keskellä Maiju-tytär (s. 1900), sittemmin Kurikka. Kari Rahialan kokoelmat.

Täshä myö ollaa.

Elisenvaaran Miikkulaiset kokkoontu taas

Myö kokkoonnuttii suku-kokkousie 20.-21.9.2008 Lepaan kartanol. Teä kokkoontumine on olt tapana tehdä joka toine vuosi kymmenen vuvven ajan. Vällii jäävänä vuotena meil on tapana käyvä Kurjojen Elssiivoaras kahtomas mitä meijen kotpaikast on viel jälel. Ja mieku lupasin kirjuttaa Kurkijokelaisee jutun täst tappaamisest.

Mut aika män eikä juttu kuulunt. En tiije mite se nii oikei män. Millo olin unohtant luppauksien, millo ol muka muut kiireit ja millo olin vähä kippiinä. Ja nyt ku vuosi vaihtu ni en enää ilent ruveta kirjuttammaa kirjakielel. Ajattelin et jos tien sen jutun Kurkjojen murtiel ni eiköhä hyö anna miul antiexs.

Mie olin vast yhen vuvven ikäne ko myö lähettii Karjalast jatkosovan jälkie ja kotont mie lähin muallal vähä yli kymmenä vuvven ikäsenä. Et en mie oikein kunnol ossaa tätä Kurkjojen murretta käyttä en ainakoa puhhuu. Mut miun vanhin velmies, hää ois kuukauve peäst täyttänt seihtemäntoista vuotta ko lähettii, hää osas. Häähä tek sen Kurkjojen sanakirjanki (Näin ikkeä), mis ol yl 4000 sannoa ja sanontoa. Ja viel hää kirjutti murrejuttuja jotka koottii vähä enne hänen kuolemoasa yksii kansiin vällii nimellä "Mie vaa pankolla makasin". Nii jot mie oattelin kahtoo niist Unton jutuist mallii, ja kirjuttaa teän jutun tälviisii.

No nii.

Meit ol paikall vähä yl 60 immeistä. Vanhin meist ol miun Esko-settän. Heä ol täyttänt vuvven alus jo 85 vuotta. Nuorin ol Mikko-settän Kimmon Kukka-tyttären nuorimmaine laps Linda (melkei 2 vuotta vanha). Myö muut oltii ijältämme silt välilt. Ihte tappaamine alotettii piiraskohveil – niiko ennenkii. Ja kokkous-tilas ol palj vanhoi kuvvii näkyvil. Sit ol Elvin tekemii hienoi käspaikkoi näkyvil. Viel ol yhel seinäl Antin jälkeläisten sukupuu, toisel seinäl ol Mikon jälkeläiset ja kolmannel seinäl Kristiinan jälkeläiset. Näihe sukupuihe voi jokane lisätä kynäl tietolaita ja korjata maholliissii virheit, mitä siel ol.

Mut sit ol teä sukkokous. Ihan aluks Esko ja Juhani esittiit laulun "Kaksi vanhaa tukkijätäkää". Ja se män hyväst.

Sit Jukka avas kokko-

uksen, ja kerto et teä on sit viijes kerta ko myö näi kokkoonnuttua. Sihteeriks valittii Anne. Heä ko on muutenkii olt aktiivine suvun työrukkane. Sit heä esitti sukutoimikunnan toimintakertomuksen. Ja sehä myö hyväksyttii yksmielisest. Sit myö päätettii lähtii Kurkjo-vel käymää 21.-24.5.2009. Ja neulakinnaskursii on olt kiinnostusta kovast, ja semmone päätettii järjestää. Viel tovettti jot Unton tekemii muresanakirjoja "Näin ikkeä" ja tarinakirjoja "Mie vaa pankolla makasin" on saatavil kokkousen aikana ja sen jälkeeki. Seuraava sukkokous päätettii järjestää kahen vuvven kuluttuu.

Sit myö valittii viel uus sukutoimikunta. Siinhä on jo vakinaisina kunnijäsenet Esko ja Juhani (kunniapuhheenjohtaja). Mut sit teä muu sukutoimikunta: Tauno (uus puhheenjohtaja), Anne,

Vanhin osanottaja Esko ja vaimonsa Päivi.

Nuorimmat osanottajat.

Iteoit tulevaa varte.

Ansioituneita Miikkulaisia.

Sinikka, Jorma, Anitta, Anja, Elvi, Jukka, Katri ja Ulla. Tämän jälkie annettii Elville kunniakirja ja kukat kiitoksena hänen pitkäaikasesta työstä Miikkulaisen suvun ja karjalaisen kansanperintien hyväks.

Ja lopuks myö kiitettii väistyvää puhhenjohtajaa (Jukkaa) oikein Lepaan kuohuviinillä.

Ja jatkuha se päivä vielä: meist otettii oikein yhteiskuva ulkona. Sen jälkie Tauno esitti kuvin ja sanoin suvun esipolvia. Kuvaesityksen ohessa kuultii Eskon, Juhanan, Annelin ja Sinikan kertomina mielenkiintosii tarinoita muutamist suvun jäsenist. Sit ol viel arvonta, ja melkei jokane arpa voittii

ki jottai. Ja päivän lopuks ol illanvietto yhteislauluinee.

Sunnuntaina sit piettii päätöskinkerit. Kinkerlöihen aluks kahottii ensimmäisen Elssiinvaaran matkan vieto. Sit uus puhheenjohtaja vet tuplatiimimenetelmällä suvun toiminnan kehittämiseksi jatkoteoita. Siitä saatii lyhvässä ajassa hyvvi tuloksii sukutoimikunnan käsiteltäväks.

Ja lopuks myö ajettii Janakkalan hautausmaalle. Ennää meit ol paikall seih temän autollista. Siell myö laskettii yhteiset kukat sukulaisii hauvoil (Anni ja Veikko Luoma, Onni Lukka, Maria Miikkulainen, Aino ja Matti Miikkulainen).

Täältä sitten jatkettii

jokanen nykyselle kotpalkallie. Yhet män Taavettii, toiset Lappeenrantaa, osa Helsingii ja Espoohe, joku Loimaalle ja jotkut Ulvilaa ja Porrii.

Tämän kirjutti Tauno, hänen isäsä ol Heikki Miikkulainen (s. 1901), hänen isäsä ol Antti Miikkulainen (s. 1867), hänen isäsä ol Heikki Miikkulainen (s. 1823), hänen isäsä ol Henric Mijkulain (s. 1792), hänen isäsä ol Henric Mijkulain (s. 1752), häneb isäsä ol Henrick Mikulain (s. 1727), hänen isäsä ol Henric Mijckulain (s.1699).

Kaksi vanhaa tukkijätkää, Juhani ja Esko.

Ja välil laulettii.

Evakkovaellus toisen kerran Virolahdella

Kolmas valtakunnallinen Evakkovaellus järjestetään lauantaina 4.7. 2009 Virolahdella, jossa pidettiin myös ensimmäinen osanottajille mieleenpainuvan kokemuksen tarjonnut vaellus kesällä 2006. Vaelluksella kävellään noin seitsemän kilometrin matka Opistonmäeltä Pyterlahdesta Virolahden kirkolle. Tapahtumaan odotetaan tälläkin kertaa satoja osanottajia.

”Olimme heti valmiit järjestämään toistamiseen vaelluksen, kun edellinen onnistui hyvin. Siitä jäivät päälimmäisiksi tunteiksi ilo ja yhteenkuuluvuus niin osanottajille kuin järjestäjillekin, vaikka itse asia on surullinen”, sanoo Kaisu Rokka, Virolahden Karjalaseura ry:n puhheenjohtaja. Vaelluksen järjestävät Evakkolapset ry ja Virolahden Karjalaseura ry yhteistyössä lukuisten virolahtelaisien järjestöjen kanssa.

Kaisu Rokka kertoo, että kesän 2006 vaelluksesta on tullut edelleen myönteistä palautetta. Aivan samoin virolahtelaiset yhdistykset ovat olleet talkoopohjalta valmiita jatkamaan vaelluksen järjestämistä, vaikka se vaatiiikin suurta panostusta. ”Vielä täällä riittää adrenaliinia. Ei kannata vaipua pessimismiin ja valittamiseen. Sanon laulun sanoin, aina hulluutta tarvitaan, aina pilkettä silmäkulmaan”, hymyilee Kaisu Rokka.

Evakkolapset ry:n pu-

heenjohtaja Lauri Kosonen kiinnittää huomiota siihen, miten viime sotiemme tieltä evakkoon joutuneet kymmenet tuhannet lapset ovat jo kaikki eläkeiässä, mutta lapsena koetut järkyttävät pakomatkat ja evakko-olot ovat pysyvinä muistoina.

”Jälleenrakennuksen ja uuvuttavan työelämän täytämien vuosikymmenien jälkeen, elämäntilanteiden jo rauhoituttua eläkepäiviksi, nuo muistot ovat alkaneet nousta pinnalle. Evakkolapset ovat alkaneet viime vuosina kokoontua keskustelemaan lapsuudestaan ja koko elämästään. Keskustelutalaisuudet on koettu hyväksi vertaistueksi. On haluttu vielä eläkepäivinä käsitellä silloisia ikäviä - ja joskus mukaviakin - kokemuksia.”

Näiden kokemusten käsittelyyn ja välittämiseen myös lasten ja lastenlasten ymmärrettäväksi liittyy Evakkovaellus, jota Evakkolapset ry on järjestänyt yhdessä eri järjestöjen kanssa jo kahtena kesänä. Kesäkuussa 2006 Virolahdella ja elokuussa 2007 Lohjalla järjestetyt vaellukset ovat keränneet satoja osanottajia.

”Vaellusten tarkoituksena on ollut kunnioittaa evakkoja ja erityisesti vaikeista kokemuksista selviytyneitä evakkolapsia ja saada yleiseen tietoon heidänkin nykyiset tarpeensa. On tärkeää oivaltaa, että evakkolapsetkin ovat omalla tavallaan sotaveteraaneja,

joiden elämän loppuvaiheita yhteiskunta voisi helpottaa”, toteaa Kosonen. Evakkovaellus on merkittävä historiaa eläväksi tekevä tapahtuma, jonka arvoa lisää vielä se, että Talvisodan alkamisesta tulee tänä vuonna kuluneeksi 70 vuotta. Virolahden ensimmäinen Evakkovaellus teki moniin lähtemättömän vaikutuksen autenttisuudellaan. Suuri osa vaeltajista oli pukeutunut evakkoajan asuun ja Pyterlahden kyläyhdistys oli pystyttänyt autenttisen sodan ajan joukkosidontapaikan.

Vastaavaan autenttisuuteen pyritään myös ensi kesänä, jolloin vaellusreitti kulkee juuri Pyterlahden Kyläyhdistyksen isännöimältä Opistonmäeltä Virolahden kirkolle. Kirkolla järjestetään kenttähartaus evakkoajan malliin, mutta samalla paneudutaan Virolahden kirkon ja sen ympäristön sotavuosien historiaan. VPK:n talolle kootaan myös näyttely evakkovuosista.

Lisätietoja tapahtumasta tulee kevään aikana verkkoon www.evakkovaellus.fi

Lisätietoja antavat Virolahdella: Virolahden Karjalaseura pj. Kaisu Rokka, puh. 040 744 80 35 ja varapj. Anni Talsi puh. 040 736 92 34. Evakkolapset ry. pj. Lauri Kosonen puh. 0400 259 005 ja Anne Kuorsalo (2.3. 2009 jälkeen) puh. 040 524 52 93

Kulttuurikuokka 2008 Risto Laineelle

Suomen maatalousmuseo Sarka on myöntänyt vuoden 2008 kulttuurikuokan Risto Laineelle tunnustuksena monivuotisesta maatalouskulttuurin esille nostamisesta.

Risto Laine on filosofian maisteri, kansatieteilijä ja turkulainen kulttuurivai-

kuttaja ja kulttuurilomailun asiantuntija. Hän on kirjoittanut vuosikymmenten

ajan lukuisia maaseudun ja maatalouden historiaa käsitteleviä artikkeleita ja kirja-esittelyjä Maaseudun Tulevaisuuteen, Turun Sanomiin, Nykypäivään, maakuntalehtiin sekä toiminut Herättäjä-lehden toimitussihteerinä.

Risto Laine tunnetaan maataloushistorian harrastajien keskuudessa inspiroivana keskustelijana ja

vahvana taustavaikuttajana. Vaikka hän onkin taustaltaan kaupunkilaispoika, hän on ylläpitänyt uteliaan avaraa yleisotetta, josta maatalouskansatiede parhaimmillaan on tunnettu.

Kulttuurikuokka -palkinnolla halutaan tuoda esiin kulttuurin ja maanviljelyn alkuperäinen yhteys. Edellisinä vuosina sen ovat saaneet taiteilija Mauri Kunnas, tv-toimittaja Risto Astikainen ja näytelmäkirjailija Sirkku Peltola. Palkinto jaetaan vuosittain ystävänäpäivänä.

Karjalan kielen professuuri perustettiin Joensuun yliopistoon

Joensuun yliopistoon on perustettu karjalan kielen ja kulttuurin professuuri. Virkaan nimitettiin vuoden 2009 alusta lähtien filologian tohtori Pekka Zaikov Petroskoin yliopistosta. Virka on sijoitettu humanistiseen tiedekuntaan, suomen kielen ja kulttuuritieteiden oppiaineryhmään.

Karjalan kielen ja kult-

tuurin oppiaine on valtakunnallisesti ainutlaatuinen: vastaavaa oppiainetta ei ole Suomen muissa yliopistoissa. Maailmallakin ala on akateemisena aineena harvinaisen, sillä vain Petroskoin yliopistossa on ollut karjalan kielen professuuri, jota Pekka Zaikov on hoitanut.

Karjalan kieli ja kulttuuri -oppiaine on suunniteltu

toistaiseksi sivuaineeksi, joka sopii esimerkiksi suomen ja venäjän kielen, kulttuuriaineiden tai historian opiskelijoille. Karjalan kielen ja kulttuurin akateemiset opinnot ovat hyödyksi erilaisissa kulttuurin asiantuntemustehtävissä (opettajan, tutkijan, kulttuurialan ammattensa). Mikäli tulevaisuudessa karjalan kieli saataisiin valinnaiseksi kouluaineeksi Itä-Suomen kouluihin, yliopistossa alaa opiskellut voisi toimia myös karjalan kielen opettajana.

Kurkijoen maamiesopiston opettajia varten oli kolme eri asuinrakennusta, yhdessä niistä (kuvan keskellä) syntyi presidentti Lauri Kristian Relander 31.5.1883. Talon nykyiset piharakennukset edustanevat ns. neuvostoarkkitehtuuria.

Ilmi Kärävä kotikivellä syksyllä 2008

Juttusarjan 3. osa

Ympyrä sulkeutui - Paluu Kurkijoelle

Välirauha ja Lapin sota

Pitkä ja paljon uhreja sekä kaatuneina että haavoittuneina vaatinut jatkosota päättyi vihdoinkin sodankäynnin piti päättyä 4.9.1944; Suomen armeija lopetti taistelut 4.9. klo 8:00, kuten oli sovittu, mutta venäläiset jatkoivat ammuskelua vielä vuorokauden, aina 5.9. saakka. Heille ei ilmeisesti ollut tullut määräystä sotatoimien lopettamisesta. Niinpä venäläisten vielä jatkettua ammuskelua venäläinen tarkka-ampuja oli viimeisenä päivänä osunut kuolettavasti Eero Repoon. Eero Repo oli vanhimman sisareni Ainon suuri rakkaus. Mikseivät venäläisetkin voineet lopettaa sotimista päivää aikaisemmin? Välirauha solmittiin 19.9.1944.

Karjala joutui rauhassa jälleen Neuvostoliitolle. Eikä sota vielä täysin loppunut, saksalaiset sotajoukot oli saatava lähtemään

Suomesta. Lapin sota alkoi 15.9.1944. Saksalaisia oli ollut Simon Pahnilassakin kesällä 1944 ennen kuin he lähtivät vetäytymään. Kuultuaan, että Lapin sota alkaa, isä lähti kiireesti Pahnilaan peläten, että talo poltetaan. Perille ehdittyään isä tapasi talossa majoittuneina olleita saksalaisia, joiden kanssa jopa saunoi; saksalaiset vaikuttivat ystävällisiltä, eivätkä olleet vahingoittaneet mitään. Pirttiin oli laudoista rakennettu kerrossänkyjä ja pihalla oli valtava määrä tyhjiä viinipulloja. Muuten paikat olivat kunnossa.

Perääntyessään saksalaiset polttivat Lapissa kaiken mahdollisen ja räjäyttivät sekä maantie- että rautatiesillat. Simossa he eivät tuhonneet muuta kuin rautatiesillan, Kemissä he räjäyttivät kaupungintalon. Saksalaisten jäljiltä Lapin maastosta löytyi runsaasti miinoja, joiden raivaamisen kesti useita vuosia.

Lapin sota päättyi lopulta 27.4.1945, jota päivää ryhdyttiin Suomessa myöhemmin viettämään kansallisena veteraanipäivänä.

Marraskuussa 1944 matkustin Helsinkiin ja aloitin yliopistossa eläin- ja kasvitieteen opinnot. Laina tuli Helsinkiin 1945 jatkamaan opiskelua proviisoriksi.

Sodanjälkeistä aikaa

Sodan jälkeenkin olimme kesäisin pitkiä jaksoja Simossa. Naapurimme Marttilan Konstun pojista varsinkin nuorin, Hannu, vieraili yhä usein Pahnilassa. Nyt vierailujen syynä olivat sadut, joita kerroin. Hannulla oli paksu, kihara tukka. Eräänä iltana Aino havaitsi Hannun tukassa jotakin liikettä. ”Hyi, sinullahan on täitä tukassa!”, Aino huudahti. Siihen Hannu vastasi: ”Mitä se tekkee yksi täinkirppu, eihän se pysty siltojakaan

räihäyttämhään!” Saksalaiset olivat perääntyessään räjäyttäneet myös Simojoen yllä kulkevan rautatiesillan ja tämä kuuden kilometrin päässä tapahtunut räjähdys lieene ollut Hannun siihen astisen elämän järkyttävien kokemus. Täit katosivat viimeistään silloin kun Hannu aloitti koulunkäynnin ja kouluihin tulivat terveystarkastukset.

Vuosia myöhemmin Simonkylän kansakoulun opettaja tuli kiittämään minua siitä, että Hannu Marttila oli luokan paras kirjoittaja, hänellä oli opettajan mielestä uskomaton sanavarasto. Minä olin kertonut ja lukenut hänelle paljon satuja, joten kiitokset varmaan kuuluivat H.C. Andersenille.

Tähän loppui nuoruutemme. Jokainen löysi paikkansa elämässä. Minä löysin 1940-luvun loppupuolella Käkisalmen aikaisen luokkatoverini Simpan, jonka kanssa menin naimisiin.

Tähän nuori aviomiehenei tapasi sanoa: ”On se mukavaa kun Ilmikin pääsi nai-

misiin.” Lapsemme Hannu ja Riitta syntyivät 1950 ja 1954.

Seuraavalla vuosituhanalla

Ikuinen kaipaus Karjalaan säilyi. Kului vuosikymmeniä ja kuulumme, että jotkut karjalaiset olivat salaa käyneet Karjalankannaksella katsomassa kotiseutuaan ja löytäneet kotinsakin, taikka sen rauniot. Sitten alkoivat kotiseutumatkot ja sotaveteraanien matkat entisille kotitaneereille. Simppakin pääsi Käkisalmen linnan 800-vuotisjuhlille. Minua sen sijaan ei tällaiselle matkalle saataisi – ei ikinä!

Kaipaus oli kova, mutta en silti tahtonut nähdä entistä kotiseutua raikattuna ja vihollisen asuttamana. Sisareni kävivät Kurkijoella, Linnavuorella ja Laatokalla Hepposaarella sekä jopa sisällä entisessä kotitalossamme, josta he toivat nähtäväksi kuvia kotimme ränsistyneestä kunnosta. Kauheaa. Luonto kylläkin näytti kauniilta, aivan entiseltään.

Vihdin Liikenne Oy alkoi tehdä Karjalankannakselle sota- ja kotiseututietä, Simppa oli 2000-luvun alussa kenttähaudausmaamattalla kenttäpiispa Hannu Niskasen, Paula Niskasen ja Tellervo Suomalaisen kanssa, jolloin he kiersivät Laatokan ympäri ja näkivät Kurkijoella kotinikin. Seuraavaksi alkoivat matkat Munakukkulalle ja Kannaksen muhin kohteisiin. Poikamme Hannu osallistui tällaiseen matkaan 2003 ja oli palatessaan kovin innostunut. Entä minä? En halua lähteä, en, en, en! Kunnes vuonna 2004, ilman että kukaan pyysi tai käski, päätin lähteä Simpan ja Hannun suunnittelemaalle uudelle matkalle. En ollut varma, kestäisinkö sitä henkisesti, mutta olin kertonut lähteväni mukaan ja nyt matkalle lähtö lähenei. En ollut vielä täysin kypsytynyt ajatukseen lähteä venäläisten omistamaan Karjalaan, vaikka Simppa ja Hannu olivat mukana ja tuntemamme kenraali Pentti Lehtimäki oli matkanjohtajana.

Olin vuonna 1996 käynyt sentään Viipurissa itkemässä kun lankoni Lassi Kärävä täytti 60 vuotta ja puoli sukua matkusti Saimaan kanavaa pitkin Viipuriin.

Söimme syntymäpäivälounasta Pyöreässä tornissa. Nyt ajattelin, että Viipurissa ei ainakaan tarvitsisi enää itkeä, kun se oli jo tehty.

Lähtö Helsingistä Kannakselle oli 7.9.2004 kahdeksalta aamulla, Ensimmäinen pysähdys oli Tienhaarassa, Vihdin Liikenne toivotti tervetulleeksi matkalle tarjoamalla kaikille venäläistä kuohuviiniä. Sen jälkeen Pentti Lehtimäki antoi ensimmäinen sotatapahtumaselostuksen. Viipurista ostettiin kukkimput laskettavaksi suomalaisille muistomerkeille. Tulimme Tali-Ihantalaan, jossa kuulumme selostuksen kesän 1944 torjuntataistelusta ja laskimme kukat muistomerkeille. Äyräpäässä tutustuimme Äyräpään ja Vuosalmen taistelupaikoihin ja laskimme jälleen kukat muistomerkeille. Illan suussa jatkoimme Kiviniemen hotelli Losevskajaan, söimme illallisen ja kävimme yöpuulle.

Seuraavana aamuna, syyskuun kahdeksantena, lähdimme ajamaan kohti Käkisalmea, josta jatkaisimme Kurkijoelle. Käkisalmissa tuumasin, ettei tämä ole Käkisalme: entinen kaunis kaupunki oli muuttunut kamalan näköiseksi ryssien rakentamien kerrostalojen slummiksi. Onneksi linna oli kunnostettu ja näytti olevan entisellään. Sen sijaan uljas, valkoinen koulutalomme – Käkisalmen yhteislyseo – oli muuttunut merkillisen vaaleanpunaiseksi, tuskin tunnistettavaksi. Ortodoksiset kirkot oli kunnostettu sekä kaupungissa että hautumaalla. Minun rippikirkkoni, luterilaisen kirkon katto oli korjauksen alla ja kiinni kirkon kupeeseen oli rakennettu jonkinlainen turistitoimisto. Ja mikä hallitsikaan toria, tietenkin suurikokoinen Vilenin patas kammottavine muoviseppeleineen. (Vilenin = V.I.Lenin, kuten patsaan jalustaan oli kirjoitettu)

Kurkijoki! – Ympyrä sulkeutuu

Sitten alkoi tämän matkan pelottavin vaihe, kuinka kestäen Kurkijoelle tulon. Läksimme ajamaan Käkisalmea minulle vanhaa tuttua koulutietä Kurkijoelle. Maantie oli aina ollut mutkainen lehmänpolku, joka kiersi jokaisen kukku-

Ilmi Kärävän synnyinkoti, Kurkijoen maamiesopiston asuinrakennus Laikkalanlahden suunnalta kuvattuna. Veli Räsänen perhe asui rakennuksen vasemman puolen huoneistossa, oikeanpuoleisissa huoneistossa asui kuvan ottamisen aikaan lehtori, agronomi Kaarlo Cleve perheineen.

Maaliskuussa 1940 isäni Veli Räsänen tuli perheineen evakkoon vanhaan kotitaloonsa Simon Pahnilaan. Kuva on 1940-luvulta.

Lauluyhtye Evakoiden Juhla Öitsit veti yleisöä

Lauluyhtye Evakot järjesti 10-vuotisen toimintansa kunniaksi Juhla Öitsit lauantaina 21. helmikuuta. Porin Mies-Laulun talo täyttyi viimeistä tuolia myöten karjalaisista laulun ystäväistä. Ryhmän ohjelmisto koostui heidän vuosien varrella esittämistään mielikappaleista. Poikkeuksen teki vasta muutamia viikkoja sitten harjoituksen alle otettu Korsuorkesterin tunnetuksi tekemä Raatteen tiellä. Tilaisuuden järjestäjät uhkuivat tyytyväisyyttä mahtavan yleisömäärän yllättäminä.

– Hienosti saatiin kekerit pidettyä ja väkeäkin riitti. Vieraskirja kertoo, että

paikalla oli yleisö, esiintyjät ja työväki yhteenlaskettuna 210 henkeä. Vierailijoiden juuret juonsivat kirjan mukaan 24 eri luovutetun Karjalan pitäjään, kertoi esityksen juontanut Raija Laaksonen, joka toimii ryhmän kokoonkutsujana.

Lauluryhmän illan ohjelmisto sisälsi 20 Evakoille itselleen mieluisimmalta tuntunutta laulua vuosien varrelta.

Tunnelman kohottaminen aloitettiin sota-ajan lauluilla, välillä kaihoitiin Karjalaa ja sinne jääneitä kotipolkuja kunnes päästiin muuten vain kauniiden ja tunnelmallisten karjalaista yleisöä sykähdyttävien laulujen pariin.

Taitajia omasta takaa

Lauluryhmän perustivat luovutetun Karjalan alueelta Hiitolan pitäjästä Porin seudulle tulneiden evakoiden piiriin kuuluvat laulun ystävät helmikuun 8. päivänä 1999. Evakoissa on vuosien varrella ollut mukana 15 eri henkilöä. Tällä hetkellä on koossa kahdeksan hengen ryhmä. Valitettavasti Airi Vihavainen joutui sairauden vuoksi jäämään pois konsertista.

Avioliiton kautta hiitolaiseksi tullut Tarmo Peltomaa säestää ryhmää hanureineen ja muine laitteineen. Hän myös sovittaa ohjelmistoon otettavat laulut. Tarmo ja hänen kanssaan laulanut Jari

Tarpeellisissa taustajoukoissa häärivät mm. Leena Peltomaa, Rauni Kaija, Henri Peltomaa, Sini Koskela ja Heidi Peltomaa.

Särkijärvi huolehtivat illan päätteeksi tanssimusiikista.

Evakoiden ohjelmistoon on vuosien varrella sisällytynyt noin 150 laulua. Moniin niistä on tehnyt sanoitukset ryhmään kuuluva ja hiitolai-

sille sanan taitajana tunnetuksi tullut Terttu Ketola.

Lauluryhmän esiintymiskerrat ehtivät lähes saavuttaa oman merkkipaalunsa Juhla Öitsi -tilaisuuteen mennessä.

– Päiväkirjan mukaan juhlakonsertti oli Evakoiden 99 esiintyminen. Olisi huomattu järjestää vielä yksi jossain välissä, niin olisi ollut siinäkin juhlan aihe. Ensimmäinen iltamapahtuma oli heti perustamisvuoden kesällä, minkä jälkeen esiintymisiä on ollut häistä hautajaisiin, valaisi Raija Laaksonen.

Piiraita talkoilla

Lauluryhmä esitti kaksi 10 laulun jaksoa, joiden välillä yleisö virkistyi puhvetissa. Kahvituksesta vastannut Leena Peltomaa kertoi, että edellisenä päivänä oli tehty talkoilla karjalanpiiraita ja pipareita sen verran ettei päässyt loppumaan kesken, vaikka yleisömäärä ylitti kaikki odotukset.

Lipunmyyntiin ja kahvitukseen tulivat avuksi myös Evakoihin kuuluvan Milja Peltomaan pojan lapset Heidi ja Henri sekä hiitolaisuuteen koulutuksessa ollut Sini Koskela. Satakuntalaisjuurinen Sini oli ensimmäistä kertaa mukana karjalaisessa tapahtumassa, mutta ei sanojensa mukaan viimeistä.

– Olemme olleet mukana erilaisissa tapahtumissa, kun on tarvittu apua. Ihan mielellämme toki tulemme näihin tilaisuuksiin, kertoivat iltamissa ahkeroineet Jari Peltomaan lapset Heidi ja Henri.

Öitsiperinteen mukaan ohjelmaa seurasi arvonta. Alueen yritysmaailma sekä yksityishenkilöt olivat osoittaneet anteliaisuutta, sillä laadukkaita arpajaisvoittoja oli kertynyt runsaasti.

Ohjelman päättyttyä osa juhliloista poistui tanssien alkua odoteltaessa. Mennessään he totesivat, että oli hyvä kun tuli tultua.

Kullervo Huppunen

Evakot vasemmalta Terttu Ketola, Sinikka Rajainmäki, Milja Peltomaa, Raija Laaksonen, Tarmo Peltomaa, Veijo Sinkkonen ja Viljo Ylönen. Airi Vihavainen joutui jäämään pois.

lan ympäri, ja nyt oli kuopia enemmän kuin tasaista maata. Vähän ajettuumme pysähdyimme jaloittelemaan ja nautimme taas lasilliset kuohuviiniä. Tässäkin harasin vähän vastaan, mutta Tellervo Suomalainen ja Aarno Lampi kehottivat juomaan koko lasillisen – se helpottaisi oloa.

Tulimme Hiitolaan rajapuomille, jossa koppelakiset venäläiset tarkastivat auton paperit, koska olimme tulleet Karjalan Tasavallan rajalle. Toivoin, että emme pääsisikään Kurkijoelle vaan meidät käännytettäisiin takaisin. Saimme kuitenkin jatkaa matkaamme.

Maisemat tulivat vieläkin tutummiksi. Heti Riekkalan jälkeen alkoi näkyä Laikkalanlahti. Oikealla oli Paratsu, vasemmalla Koimäki. Aloin nyyhkyttää. Tulimme maantietä opiston alueelle. Simppa sanoi, että minun pitäisi kertoa bussin mikrofonin Kurkijoesta. ”En voi kun mie itken!”

Minulla oli mukana valokuvia entisestä kodistani, joka aikoinaan oli ollut komea rakennus, sekä samasta talosta sen nykykunnossa. Olin näyttänyt niitä mat-

kakumppaneillemme matkan aikana. Nähtyään esiinputkahtaneen ränsistyneen talon vieressäni istunut Vuokko Kostamo huudahti: ”Tuossa on Ilmin koti”.

Kuljettaja pysäytti bussin maantielle kotitaloni kohdalle. Kaikki nousivat ulos. Talon ja maantien välinen kuusiaita oli 60 vuodessa harventunut niin, että vain muutama kuusi oli jäljellä.

Talo oli vieläkin huonommassa kunnossa kuin muutama vuosi aikaisemmin otetuissa valokuvissa. En voinut katsoa. Pidin käsiä silmilläni ja välillä pyyhin silmiäni. En nähnyt Simppaa enkä Hannua, he olivat menneet taloon sisälle. Melkein muu autolastillinen matkustajia oli vielä ympärilläni.

Pidin silmäni kiinni, en

muista ulisinko ääneen, enkä myöhemminkään kysynyt keneltäkään mitä olin sanonut. Se oli ihan hirvittävän kamalaa! Kun otin kädet silmiltäni, näin lähelläni Aarno Lammen katsovan minua myötätuntoisesti. Hän oli kai kokenut samaa nähtyään runnellun kotinsa Sortavalassa. Ryntäsin hänen kaulaansa itkien, ja hän rutisti minua niin kovasti,

Ilmi Kärävän järkytys oli suuri, kun hän 2004 näki syntymäkotinsa tällaisessa alennustilassa. Muinoin ylväs rakennus oli päästetty pahasti lahoamaan.

että yhtäkkiä itkuni lakkasi kokonaan. Mitään sanoja ei tarvittu, en sanonut hänelle edes kiitosta. Rauhoituin ja menin maantien laitaan istumaan omalle kivelleni, jolla istuen minulla oli ollut tapana odottaa meille Käiksalimesta, Viipurista tai Sortavalasta tulevia vieraita.

Nousin kiveltä ja kiipesin viereiselle Linnavuorelle katsomaan, miltä Kurkijoki nykyään näytti. Aikoinamme käyttämämme polku oli melkein umpeen kasvanut. Puut olivat niin suuria, että Laikkalanlahti näkyi vain osaksi. Selitin muutamille kanssani vuorelle kiivenneille sinne näkyvien mäkien ja rakennusten nimiä. Mielenkiintoisin oli Lars Sonckin piirtämä talo.

Sitten menimme takaisin mäkeä alas omalle pihalle tervehtimään hopeapajuja. Katselin ränsistynyttä kotiani täysin itkemättä. Pystyin rauhallisesti kertomaan talosta, ja lähdin lapsuudenaikaisen leikkiverini Mauno Castrénin kanssa kävelemään opiston entisen alueen läpi joen sillalle laskeutuvaa maantietä pitkin kohti Kurkijoen keskustaa. Katselimme presidentti Re-

landerin syntymäkotia, jossa Mauno Castrén oli asunut muutaman vuoden ajan. Monia opiston rakennuksia, kuten johtajan asunto ja kasarmi oli näköjään poltettu, samoin sauna oli hävinnyt joen rannasta.

Matkalaisten enemmistö oli jo jatkanut bussilla keskustaan, Lopottiin, jossa he olivat vanhalla kirkonmäellä kahvitauolla. Kurkijoen kauniin puukirkon ryssät olivat polttaneet joitakin vuosia aikaisemmin. Kirkonmäelle oli pystytetty vapaussodan, talvisodan ja jatkosodan sankaripatsas. Pentti Lehtimäki oli hankkinut Kurkijoelta kauniin kukkakimpun, jonka Aarno Lampi, Mauno Castrén ja minä laskimme patsaalle Aarno Lammen pidettyä kauniin puheen.

Tämän jälkeen soitin matkapuhelimella sisareleni Ainolle Helsinkiin kertoakseni, että minäkin olen vihdoinkin Kurkijoella.

Siihen loppui vuosikymmeniä kestänyt trauma, kuusikymmentä vuotta kestänyt tuska laukesi täydellisesti. Simppa sanoi myöhemmin, että olin täysin muuttunut. Ympyrä oli sulkeutunut.

Mieluisa lahja

Kurkijoki-
isännänviiri

80 € + postitus
Pituus 4 m, yläosan
leveys 45 cm.

Tervehdys Heinosten sukukokouksesta Jaalassa

Pyhäinpäivän aikaan mieli palaa muistelemaan läheisiä vainajia, sytyttämällä kynttilä haudalle, tai pöydälle kuvan viereen.

Otsanlahden kylästä Löyhkölän talon isännän, myöhemmin Jaalan Kimolassa tilaa asuttaneen isäni Jaakko Heinosen muistotilaisuus oli pyhäinpäivänä 1975. Yhdeksän vuotta myöhemmin äitini Helenan (o.s. Tirri) kuolinpäivä oli pyhäinpäivä. Juho-setä kuoli 1981 ja Maikki-täti 1992. Äidin puolelta siskot ja veljet olivat kuolleet jo aikaisemmin.

Kuluneena kesänä Heinosen suku kokoontui iloisemmissa merkeissä. Heinosen vanhimman tyttären Sanni Valkeapään lapset perheineen halusivat järjestää juhlan hänen 80-vuotispäivänään. Sanni kutsui toiset siskot eli Kerttu Andin ja Maire Pohjalaisen perheineen, lisäksi ystävät ja lähinaapurit.

Juhlapäivä oli kesäisen kirkas ja lämmin. Paikkana luonnonkaunis hirsirakenteinen Liikasenmäki. Tausalla välkehti Pyhäjärvi.

Pitkästä aikaa kaikki seitsemän serkusta, siis lapsemme, olivat paikalla. Pikkuserkkuja on kaikkiaan 14 ja heistä 12 oli paikalla. Sannin pojat Veijo ja Reijo poikineen pitivät huolta järjestelyistä ja miniät, Aija ja Oili, olivat loihittaneet herkullisen pitopöydän, jossa karjalaisuutta ei ollut unohdettu.

Ruoka maistui ja tarinaa riitti.

Ohjelmassa kummityttö, Tuula, muisteli kohdistuen

Vas. edessä Maikki Ahvenainen, Maiju And, Jarkko And, Julia Ahvenainen, Jalmari Vinko. Takana Oskari Vinko, Pekka Valkeapää, Perttu Valkeapää, Hannele And, Paavo Valkeapää ja Marko And. Juhlissa puuttui Janette Ahvenainen ja Sakari Vinko.

Sanni Valkeapää, Kerttu And, Maire Pohjalainen.

Vas. Jouko And, Veijo Valkeapää, Maarit Pohjalainen-Ahvenainen, Juha And, Jaana Hiltunen (Pohjalainen), Reijo Valkeapää, Tuula Pohjalainen-Vinko

sanansa kummille, ja piti pienen hartaushetken.

Kakkukahvin jälkeen tunnelmaa siivitettiin karjalaisittain lauluin. Heimo johdatteli huuliharpuin Sannin häämuistoihin soittamalla häävalssin, Metsäkukkiä.

Ennen kuin juhlaväki hajaantui kotimatalle otettiin ryhmäkuvia. Vaikeinta oli saada pikkuserkuista nuorimmat yhtä aikaa paikalle. Viime hetkellä livahhti nuorin Samu Hiltunen, josta on vauhdikas kuva erikseen.

Vielä kysymys Heinosen ja Löyhkön sukupuiden tekijöiltä. Löytyykö tietoa Juhana Heinosesta, joka meni naimisiin Anna Löyhkön kanssa noin 1818, jolloin Juhana tuli Löyhkölään Otsanlahdelle vävyksi, mutta MISTÄ? Olisin kiitollinen tiedosta.

Maire Pohjalainen,
Valkeala
Puh. 040-5300 605

Samu Hiltunen vauhdissa. (Jaanan poika.)

Kurkijokelainen
Koulukuja 7, LOIMAA
puh. (02) 762 2551
ja 050-521 3336

Naistenpäivän kukkaopas miehille

Miehet ovat avainasemassa naistenpäivän, maaliskuun kahdeksannen, juhlinnassa. Miehet käyvät kukkakaupassa paljon harvemmin kuin naiset, mutta he tekevät usein isomman kertaostoksen. Miehet osaavat myös arvostaa kukkamyyjän ammattitaitoa naisia enemmän.

Naistenpäivä on ehkäpä kukkapäivistä helpoin, sillä siihen ei meillä liity monikymmenvuotisia perinteitä. Siis, mies, reippain mielin lahjoittamaan kukkia elämissä naisille!

Näin onnistut varmasti:

1. Varaa itsellesi kukkaos-

tokseen aikaa noin vartin verran.

2. Pyydä apua. Kukkamyyjä on ammattilainen, ja osaa ehdottaa sopivia ratkaisuja. Myyjä voi kysellä mielestäsi outoja, kuten kukkien saajan ikää, mutta hän vain yrittää rakentaa lahjan saajasta mielikuvaa.

3. Kukka on pääasia, ei sen väri. Jos et tiedä kukkien saajan mielväriä, ota itsellesi mieluista. Mikään väri ei nykypäivänä ole epäsovelias.

4. Leikko- ja ruukkukukat ovat aivan yhtä sopivia naistenpäivänä.

5. Leikkokukissa pätee nyrkkisääntö: mitä lyhyempi

varsi, sitä kauemmin kukka yleensä kestää. Lyhytvartisella kukalla on lyhyempi matka imeä vettä maljakosta kuin pitkävartisella.

6. Jos valitset valmista kimppua, vältä krumeluu-reja ja metallihileitä.

7. Kukkivalle ruukkukukalle kannattaa valita mukaan myös väriin sopiva suojaruukku, joka antaa kukalle tyylikkään sävöksen. Kukkamyyjä osaa neuvoa asiassa.

8. Kukkia voi jo laittaa uloskin. Tetenarsissit ja muut pienet sipulikukat viihtyvät jopa muutaman asteen pakkasessa, ja lasitetulla parvekkeella erityisen hyvin. Ne voi kesällä istuttaa puutarhaan.

9. Muista viedä kukkia myös nuorisolle.

10. Työpaikalle kannattaa kiikuttaa kukkia jo perjantaina 6. maaliskuuta.

Kukka on todella helppo tapa ilahduttaa naisia. Kokeile vaikka!

Veikko Hakulinen ja Eeva Kilpi menestyivät

Karjala-lehti järjesti äänestyksen siitä, kuka olisi ”kaikkien aikojen karjalainen”. Tämän äänestyksen perusteella voiton vei Johannes Virolainen melko ylivoimaisesti tyylisiin, sillä hän sai 139 ääntä ja toiseksi tullut Veikko Vennamo 71 ääntä. Kolmanneksi sijoittui tuore rauhanpalkinnon saanut Martti Ahtisaari, jota äänesti 38 kansalaista.

Seuraavina olivat Juho Hallukka 29, Veikko Saksi 21, Larin Paraske 16, Aira Samulin 15, Riitta Uosukainen 14, Laila Hirvisaari 13 ja Urho Kähkönen 10 ääntä. Hiitolaisjuurinen Eeva Kilpi oli 11. saaden 9 ja kurkijokelaisjuurinen Veikko

Hakulinen 12. 8 äänellä. Seuraavina olivat Lauri Törni, Viljo Vesterinen, Armi Ratia, Unto Mononen, Juho Niukkanen, Marja-Liisa Kirvesniemi, Martti Talvitie ja Aarne Sihvo.

Kaikkiaan 52 karjalaista sai vähintään yhden äänen. Heidän joukkonsa koostui poliitikoista, kirjailijoista, taiteilijoista, sotilaista, liikemiehistä jne. Saivatpa äänen myös Antero Rokka, Väinämöinen ja evakko.

Äänestäjien määrä jäi melko pieneksi, mutta on se silti hyvin kuvastamassa karjalaisten tunteja kaikkien aikojen karjalaisesta. ”Meidän Jussi” on voittonsa ansainnut!

Millainen on välipalasi hiilidioksidipäästö?

Yhä useammat kuluttajat haluavat toimia aktiivisesti ilmastomuutoksen torjumiseksi ja kaipaavat käytännönläheistä tietoa siitä, mistä hiilijalanjälkemme muodostuu. Raisio vastaa omalta osaltaan tiedontarpeeseen ja on kehittänyt elintarvikkeiden hiilidioksidipäästöistä kertovan merkin. Ensimmäisenä suomalaisena elintarvikkeena hiilidioksidimerkinnän sai Elovena-kaurahiutaleet huhtikuussa 2008, nyt seuraan liittyy Elovena Välipalajuoma Aurinkoinen. Raisio laajentaa merkin käyttöä tuotteissaan edelleen vuoden 2009 aikana.

Voiko välipala olla lukusta?

Omaan ja ympäristön hy-

vinvointiin voi vaikuttaa valitsemalla entistä useammin kasvipohjaisia tuotteita. Ravintosisältömerkinnät elintarvikepakkauksista jo löytyvät, mutta tuotteiden ympäristövaikutuksia on kuluttajan vaikeampi arvioida. Nyt ympäristötietoisien kuluttajan välipalan valinta helpottuu, kun Elovena Välipalajuoma Aurinkoinen saa hiilidioksidimerkinnän. Ensimmäiset merkillä varustetut Elovena-juomat tulivat Suomessa kauppoihin helmikuussa 2009.

Juoman hiilidioksidipäästöt ovat 95 grammaa sataa grammaa tuotetta kohden, mikä on varsin alhainen päästötaso. Laskelma katsoo tuotteen koko elinkaaren Suomessa viljelyvaiheesta jalostuksen kautta kaupan

varastoon. Ekologisessa elämäntavassa luksusta ovat hyvän olon ja mielen tuovat asiat – kuten Elovena Välipalajuoma Aurinkoinen.

Onko helppoa, hyvänma-kuista ja terveellistä vielä keksittykään?

Kasvipohjainen ja terveellinen ravinto ei tarkoita sitä, että kuluttajan täytyy tehdä maun suhteen kompromisseja. Elovena

Aurinkoinen on pehmeä kaurapohjainen välipalajuoma, jossa maistuvat tyrni ja aprikoosi, ja jossa on monia terveydelle hyödyllisiä ominaisuuksia. Juoma ei sisällä keinotekoisia lisäaineita, laktoosia tai kolesterolia, ja kuitupitoisena se pitää nälän loitolla pitkään. Elovena Aurinkoisesta saa 100 % päivän C-vitamiini ja Omega-3 -suosituksesta. Energiaa tuotteessa on 80 kcal/100 g.

En edes autoile, joten ei kai sillä ole väliä mitä syön?

Ruoan osuus kotitalouksien ympäristövaikutuksista on noin kolmannes – yhtä suuri kuin asumisen ja liikenteen. Tehdessäsi päivittäisiä ateriavalintoja voit siis todella vaikuttaa.

Tietoa ruoasta ja ilmastosta kulutusvalintojen tueksi www.ekologia.fi

Kuvia tunnistamassa

Ihojärvi, Kaksi poikaa pitelee hevosia. Kurkijoki-museon kokoelmat 292.

Kaksi poikaa kyntää kolmen hevosen kanssa. Kurkijoki-museon kokoelmat 1462.

Muistoja v. 1942

”Tääl yksinäni laulelen, kun ilta tullut on!” Iltaruskon kajo vielä heijastelee Muuramen Riihivuoren laskettelurinteisiin. Tässä kirjoittaessani näen kahden kilometrin matkan mäkeen, jossa kohta syttyvät iltavalot ja laskettelu alkaa!

Kynä pyörii kädessäni, jotta uskallankos´ vastata Tapio Nikkarin haasteeseen, jotta kirjoitelkaa sen aikuiset koulukkaat, joita mekin olimme. Kirjoittakaa Karjalasta ja niistä asioista, joita kumpuaa muistellessa entisiä oloja siellä entisessä kotipaikassa Elisenvaarassa.

Tapio Nikkari, me olemme tietääkseni Mirjam Hirvosen oppilaita kanssasi! I luokan kävimme Sikiönmäenkoululla, II luokan radan takana olevassa Isossakoulussa, joka oli saatu korjattua talvisodan pommitusten jäljiltä. Oli ilo olla isommis-
sa koulutiloissa, kuin mitä

Sikiönkoululla oli.

Muistan keväällä koulun loputtua suvivirren kaiku vielä mielessäni, jotta tullaankos´ sitä tähän kouluun enää. Koulureppu keikkui olalla ja kukkaruukku oli kainalossa. Olimme opettajamme johdolla jokainen kasvattaneet oman kukan koulun ikkunalla ja seuranneet kukan kasvua, sitä hoidellessa ja kastellessa.

Mietin Mikriläntietä talatessa, jotta mitähän elämästä täällä oikein tulenee, kun Laatokan suunnalta sodan jyminat ja ammuskelun kumahtelut kaikuiivat pelottavasti. Katselin kukkaruukussa olevaa viherkasvikukkaa. Haastelin sille siinä yksin kävellä lompostellessani, jotta saisikohan tämän kukan muuttokuormaan mukaan.

Äiti kovasti pakkaili meidän tavaroita ja hoki, ettei mitään turhaa pakaaseihin

mukaan, tärkeimmät vain. Ajattelin, mitä äiti sanoisi, jotta onkos tääkin turhaa, miun kukkain, jota hellästi ikkunalla hoitelin.

Muistelin meitä koulukavereita, joitakin nimiä tulvahti mieleeni. Kaippa meitä oli ainakin 15 henkilöä. Tapailen nimiä muistelon helminauhaan: Varpuliisa, Marjaliisa, Seija, Saimi, Irene, Laila, Outi, Raili, Raili, Tapio, Pentti, Veikko, Reino, Raimo, paljon jää ehkä pois, kun ei muista. Niin kaikki kaveri joutui sodan jaloista mikä minnekin, ympäri Suomea.

Tulihaan se äkkilähtö Elisenvaarasta meillekin tosihälinässä. Oli se kauhea pommitusaalto, joka vauhditti meidänkin perheen lähtöä. Asemanseutukin tuhoutui melkein täysin.

Meidän lähtöä pitkitti isän odotus Pitkästärannasta. Hän oli veturimiehiä,

Aseman kivijalka ja rappuset haastavat omaa surullista tarinaansa, kuvassa isä-Albin, Aili-serkku ja Raili. Halusin ottaa kuvan juuri tältä paikalta, myimme siinä päivisin junamatkustajille metsämansikoita pikkuropeista, joita oli väsätty pahvista. Se oli vielä ennen pommisadetta, pikkukauppiaila oli rauhaa ja aurinkoista, Laukkasen Pentti oli kaverina.

siellä komennuksella. Isä oli ajamassa armeijan tavaroita sieltä turvaan sodan jaloista. Kotimökillä äiti, veli Mauri ja Raili-tyttö odottelimme pakattujen tavaroidemme keskellä, milloin isä tulisi järjestämään meidän turvaan, täältä pois. Oli sellaista hermostuttavaa odotusta, ei saanut mennä pihaa kauemmas leikkimään. Oli pelkona, jos tulee uudet pommitusaallot.

Oli se kauheaa, kun meidän kolmen kilometrin päähän pommien pauhu ja maantärähtely tuntui, aivan kuin olis omassa pihassa ollut. Meidän kotimme oli aukean, Pellikan peltojen, reunassa. Sieltä lentokoneet aukean yli tulivat ja rautatien ylle pommit putoilivat. Näimme ohilentävien pommikoneiden ja hävittäjien paljouden ja se kauhea hurina ja jyrinä, joka ilmanalan täytti. Olimme tiilirakenteisen naapuritalon takana maassa makaamassa

pitkin pituuttamme, Laukkosen väki ja meidän vieraat, jotka olivat tulleet asemalta pakosille. Meitä lapsia varoitettiin, että koneiden ollessa päällä, ei saa yhtään liikkua paikaltaan, muuten vihollisen hävittäjät heti ampuu jne... Oli se aikaa!

Pommitusjutut isä kuuli Pitkäänrantaan. Halläkin oli perheestä hätä. Tuli seuraavana päivänä perhettään auttamaan pois rauhallisempaan sisämaahan Jyväskyläläntienoiille. Siellä sukulaismummo otti meidät pieneen mökkiinsä väliaikaisesti. Isä palasi Pitkäänrantaan – komennus jatkui. Kyllä Luojamme varjeli isää, vaikka kerran osuma tuli ja junasta meni kaksi vaunua säpäleiksi, onneksi ei osunut veturiin ja veturimiehiin.

Aikanaan sotatila loppui ja isä, Albin Kuitunen, sai veturinkuljettajan paikan Jyväskylästä ja juurruimme tänne.

Minä, Raili, aviomie-

hen kelkassa juurruin tänne Muurameen, työn perässä myös. Nyt yksin täällä laulelen jne... Perhe on pesästä pois. Mies on taivaassa ja lapset perheineen Korpilahdella ja Lievestuoreella. Tässä yksin kissani kanssa olen ja aikani kuluksi tällaisia höpinöitä tarjoilen.

Olen muuten käynyt Elisenvaarassa. Isänikin eli silloin vielä 1983. Kotimökkimme oli ehjä ja se pieni mökkiyhdyskunta siinä lähellä. Mökissämme asusti pieni mummeli, Jelena, oli asunut siinä jo 20 vuotta. Meillä oli serkkuni mukana, joka oli opiskellut venettä. Kosin ensinäkemys oli aivan järkytys, se tunne, monen kymmenen vuoden jälkeen. Paikat oli siistit.

Paljon terveisiä koulukavereille!

Kuitusen Raili, Laine nykyisin

Kotimökki oli vihreäksi maalattu! Jelena-mummo ja Raili haastaa viittoen. Jelena oli iloinen ja elämänmyönteinen. Mies oli kirvesnikkari ja hoitanut taloa hyvin. Lapset oli hänelläkin jo maailmalla.

Joko taas sukukirja...

Kyllä vaan, mutta nyt syntyikin Kuismien näköinen kirja ja Kuismat eivät olleet aivan tavallista kansaa Karjalan Kannaksen alueella.

Kuisman sukuseurakin perustettiin vuonna 2000 yhtenä tärkeänä päämääränä Kuismien sukutiedon ja perinteen tallentaminen. Sen tärkeimmäksi välineeksi määriteltiin sukukirjan tuottaminen. Tähän asti kaikki kuulostaa varsin tutulta. Kuismien sukukirjan julkaisu ajoittui tammikuulle 2009, mutta kirja ei olekaan valmis. Julkaistiin siis karjalaisittain ”kesetekkoin” tuotos, kyllä vaan. Kirjan sukutaulusirot on toteutettu nykytekniikkaa hyödyntäen tietokonelevykkeellä, ja niitä tullaan jatkossa päivittämään ja siellä niitä sukukirjoille tuttuja virheitä korjaamaan. Jo nyt on kerätty paljon uutta materiaalia seuraavaan painokseen.

Muuta vaihtoehtoa ei kirjan toteutukseen oikeastaan ollutkaan, sillä painettuna

siitä olisi tullut liki kolmekymmenosainen sukutauluteos. Sitä kuismalaisuutta kirjassa on sen laajuus, teoksesta löytyy noin 80 000 henkilönnimeä, se on ylivoimaisesti laajin yhtenäinen julkaisu Kannaksen alueen henkilöistä ja suvuista. Jo nyt voidaan luvata, että seuraavassa osiossa sadantuhannen henkilön raja ylittyy. Samoin kantaisien keskinäisiin sukulaisuussuhteisiin on saatu lisävalaistusta, joten lisää sukulaisuuksia on paljastumassa.

Kuismalaisuutta ja nykytekniikkaa edustavat myös kirjassa olevat noin sadan Kuismien asuttaman talon kivijalan satelliittipaikannustiedot. Nämä tiedot eivät pohjautu kartoilta haettuihin paikanteisiin, vaan noiden talojen raunioilla käytiin kolmen kesän aikana oikein konkreettisesti ja haettiin GPS-paikanteet. 2000-luvun Kuismien on näin helpompi haakea esi-isänsä entisiä asuinsijoja rehevän kannakselaisen luonnon val-

taamissa maisemissa. Tuvan uunin sija löytyy alle puolen metrin tarkkuudella.

Kirja on heti ilmestymisensä jälkeen herättänyt vilkasta keskustelua ja mielipiteenvaihtoa. Se kuismalaisuus näkyi perinteisten sukukirjojen linjasta poikkeamisena, esimerkiksi painetussa osiossa ei juuri henkilömatrিকেleja ole, ne tiedot ovat nyt sukutaulujen yhteydessä. Tarinoita pyrimme saamaan mukaan mahdollisimman laajasti, se osoittautui kuitenkin melko haasteelliseksi tavoitteeksi. Aktiivisimmat Kuismat ovat näin päässeet painottamaan omia asuinsijojaan. Varastoon onneksi jäi julkaisematonta tarina- ja kuva-aineistoa tuleviin kirjoihin, seuraava painos ilmestyy tammikuussa 2011.

Kannaksen Kuismat -sukukirjan tilaustiedot www.kuismansuku.fi

*Kuisman sukuseura ry
Kirjatyöryhmä*

Talvirenkaiden kuntotarkastus

Miten talvirenkaasi voivat? Etenkin hiihtolomia suunnittelevien on syytä tarkastaa missä kunnossa renkaat ovat.

Lain mukaan talvirenkaan kulutuspinnan urasyvyyden on oltava vähintään 3 mm. Suositeltava urasyvyys talvirenkaissa on kuitenkin vähintään 6 mm. Talvella suositeltava urasyvyys on siis kaksinkertainen minimivaatimukseen verrattuna. Lisäksi nastarenkaissa on syytä tarkastella nastojen määrää ja kuntoa. Nastojen määrässä saa olla enintään 25 % poikkeama, verrattuna sen renkaan nastamäärään, jossa niitä on eniten.

Myös kitkarenkaat käyvät. Tällöin on vain muistettava, että jäisellä kelillä ne ovat huomattavasti liukkaammat kuin nastarenkaat. Tämä on syytä huomioida ajotavassa.

Huonot renkaat ovat suurin ajoneuvotekninen riski-

tekijä autossa. Liikennevahinkojen tutkijalautakuntien selvitysten mukaan jokin rengasriski on ollut mukana useassa vakavassa liikenneonnettomuudessa. Yleisimmät rengasriskit vakavissa onnettomuuksissa ovat olleet keliin sopimattomat renkaat, heikkokuntoiset nastarenkaat tai ylipäättään kuluneet renkaat.

Sama pitävyys kaikissa renkaissa

Auton ajokäyttäytyminen on parhaimmillaan, kun kaikissa renkaissa on suunnilleen samanlainen pitävyys. Jotta renkaat säilyisivät koko käyttöikänsä samanpitoisina, on niiden paikkaa renkaanvaihdon yhteydessä vaihdeltava ja tarpeen vaatiessa myös muulloin. Paikanvaihtosuositus koskee sekä kesä- että talvirenkaita. Parhaat renkaat on asennettava auton takapäähän, sillä

auton takapään pitävyyden ylläpitäminen on liikenteessä vaarallisin pidonmenetys.

Jos vaihdat renkaiden paikkoja, ei pyörimissuuntaa saa muuttaa, sillä renkaan runkorakenteeseen saattaa tulla vaurioita väärästä pyörimissuunnasta. Tällöin nastat voivat irrota ennen aikojaan. Oikean pyörimissuunnan varmistamiseksi renkaan sivussa on pyörimissuuntaa osoittava merkintä.

Renkaiden kunnan lisäksi oikeat rengaspaineet lisäävät ajon turvallisuutta ja taloudellisuutta. Vajaaaineisilla renkailla ajettaessa auton hallinta ääritilanteissa vaikeutuu, ohjauksen puoltaminen lisääntyy ja rengas saattaa jopa rikkoutua. Myös renkaan elinikä lyhenee huomattavasti ja polttoaineen kulutus kasvaa. Rengaspaineet on syytä tarkistaa vähintään kerran kuukaudessa tai ajoneuvon valmistajan suosituksen mukaan. Ilmanpaine ei saisi poiketa suosituksesta alapain enemmän kuin 20 %.

Naisten puolesta

Televisiosta kuulee useasti poliitikon tai jonkun muun hyvän ihmisen puhuvan, kuinka hän järjestäisi kaikille elämän mukavan, antaisi kansalle monenlaista hyvää, mutta kun ei ole rahaa.

Kansa tarvitsisi virkistystä monenmoista, nyt lupaukset alkaa jo haista. Moni tahtos mennä mielellään Kiinaa, toiset tyytys pulloon viinaa. Musiikkitalo pitäis saada kunto, opperajuhlille taitas tulla hintoo. Kyllähän me juhlia osattas pitää ja loma-aikoja jatkaa ja sitten lopuille antaa hatkat.

Naisia aion minä kumminkin puoltaa, vaikka en jaksa enää ketään huoltaa. En aio naisista esittää valtiolle lisälaskuu, se menis kumminkin varmuudella miesten taskuu.

Nyt kun naisia on hallituksessa montaa, ei heidän enää tarvitse heittää navetasta sontaa, vaan voisivat he siellä pitää siskojensa puolta ja pitää siitä huolta, että naiset saavat miesten kanssa samaa palkkaa samasta työstä, ettei kiristellä aina tarvitsisi vyöstä.

Eikä nyt tarvita dosenttia ratkaisemaan tätä pulmaa, kun muutetaan vaan vähän näkökulmaa; lasketaan vaan miesten palkkaa prosenttia kymmenen ja annetaan naisille lisää prosentti samanlainen. Rahaa ei tarvita yhtään lisää, mistä kiittää voi vaikka hyvää Isää.

Naisilla on koulutustaso korkeampi kuin miehillä, ja puhuvatkin monilla kielillä. Kyllä tietoa heillä siis piisaa, eikä tasauksesta pitäisi tulla mitään riitaa.

Ihmettelemme musliminaisten asemaa, joka ei ole kovin kaseva. Itse emme huomaa tätä, että naisen asema on täällä palkan suhteen yhtä mätä.

Kuitenkin lopuksi täytyy todeta, että naisen asema on parantunut vuosien myötä. Ennen talvisotaa talon emäntä teki kammarissa lasta, isäntä sanoi pöydän takaa, että nytkö se syntyy vasta. Kauan kesti valmiin lapsen teko, ihan tässä meinaa pää sekoo. Lehmät varttuu lypsäjää navetassa siellä ja akka makaa sängyssä viellä.

Näin ei sentään ole enää, muutoin alkaisivat naiset tehdä tenää. Mutta vieläkin naisten asemasta parantamista löytyy, eikä siinä tarvitse yhteiskunnan köyhtyy

Aarne Elolampi

”Keski-ikäisen rukous”

Tämä rukous on internetissä kiertänyt maailman ympäri monta kertaa, mutta todennäköisesti se on peräisin entisestä Ceylonista.

” Herra varjele minut siltä kohtalokkaalta erehdykseltä, että minun on joka tilanteessa sanottava jota-kin joka asiasta. Vapahda minut halusta järjestää kaikkien muiden asiat. Tee minusta ajatteleva, mutta ei määräilevä. Kun minulla on niin suuri varasto viisautta, on kyllä kovin sääli jättää osa siitä käyttämättä, mutta Sinä tiedät, Herra, että minä elämäni lopullakin tarvit- sen muutamia ystäviä. Opetä minulle se kunnia- kas käsky, että silloin täl- löin voin olla väärässä. Säilytä minut suhteellisen herttaisena. Anna minulle taito nähdä hyvää odottamattomissa ihmisissä - ja anna minulle armo osata sanoa se heille ”

Niitä näitä, päistärpäitä

Ku ensimmäiset leikkuupui- murit tul Suomie, ni niitä olj sellasii raktori peräs vejet- tävii. Sekä ihteksie kulkvii säkkipuimurii. Kaks Karjala ukkoi kulk maantiel, ni hyö näkkiit semmose pellol: - Mikä väkkärä tuol pellol myrrää? –Se on leikkuu- puimur. –Mitä sil tehää? –Kuule, se onki sellane ve- he, et se puip otan pellolt suuraa säkkii. –A’ seki jäi meilt Karjalaa.

Kyllhä siel Karjalaski toi- sinaa män ihmisi keske pasmat sekasi. Naapurvälit saatto olla, niiko karkija puuraspi. Aikanaa kuiteki toine män muina miehinä hyvä päivä kans käymää, haas- teltii otra karisemine, tu- leva talve rahiajot, ja vähä muutaki. –Onha miul as- jaaki: siulko on kavetta ja vehettä, ni mie tarvihtisin pyttyhöylää. –Kylhä meil on, ja annetaa tarpiesie, ko vaa alentuu pyytämää.

Kahel miehel käiki sillei, ko tapasiit tien pääl, ja vä- hä aja pääst erosiit, ni tiel jäi jokkuu irtonappi, ja yks lysssihiha. Tää hyväpäivä sanomine

ei selintkää jurnuttamal, pit lähtii oikei kärejil. Enneku sissäahuuto ker- kis ies kunnollie loppumaa, ni toine alko selittämää tuomaril: -Herra tuomar, enhä mie oo syys, hää pur miu sormen. Toine siihe: -No mitä ropeloimista hänel olj miu suussai.

Toises kyläs elel Pekko, ja toisel kyläl Salmise Ukko. Heil olj koko elämäsä ijan jurnutus pääl, oisko olt jo nuoruuve aikaset riijjuut, vai mitä, mist näitä kaikkii tietää? Jos sattuit tien pääl he- vospelit tulemaa vastakkai, ni päät käännettii pois päi, hevosta läimäytettii ohjas- peril, niiko se ois olt luon- tokappalie syy, et pit päässä äkkijää pois toise näkyvist. Alko tulla jo ilta käsil elämisel, ja Pekol rupes äkistää tila huononemaa. Vaimo vei sannaa pappilaa, et Pekko on huonona. Pap- pi läkski saman tien kippiin ihmise luo. Koton laitettii kamhari ov kii, Pekko alko avvailem- maa syväntää papil: -Onha syntii miul, mut on sitä tuol Salmise Ukolki.

Omal kohal alkaa kans olla jo viisar toises laijas mitta- rii, ei ole suuremmi kaaritta- mista. Iha kaik ei ole, niiko pitäs: peilit ja valokuvvas- konniet ovat huonontuniet. Mehtäs on oksii ja rissui enemmä, ko usijammi tuis- kahtaa turvallie. Enne nii somat hymy- kuopat poskil on nyt, niiko potkukelka jälet suvijaislu- mes; syvät ja kappiit.

Nuoruusaikana olj työtä ja männöi mone sorttista. Nyt ko tuota aikaa riittää, ni toi- sinaa juolahtaa mielie miitti- mistä, niiko seki: minkätak- kie voileipä lattiil puotessaa ei millokaa jää voipuol ylös- päi? Sitä miittii, ja miittii, yolkö havahtuu, ni tyynykää ei käy pääaluseks mitenkää, sitä pittää käännellä ja pöy- hötellä. Vihoviime, ko saap unepääst kii, ni aamu alkaa valeta, pittää noussa kohvi keittuo.

Kerra pehmijäl vastal hy- väst kylvety sauna jälkie, leppäilil liekkustuolis saiju hautumista vuotelles, jote- ki pääs naksah: mie voijan sitä voita leivänpalan kahel puolel.

Paavo Kärhä

Kalakurkien Nikolain pilkki

28.2.2009 Veljesrannassa Yläneen Pyhäjärvellä

Tulokset

- 1. Simo Kaunisto... 3478 g
- 2. Seppo Kempinen 2090 g
- 3. Eero Häkli 1868 g
- 4. Pentti Kempinen 1732 g
- 5. Toivo Hyvönen 1678 g
- 6. Viljo Ylönen ... 1658 g
- 7. Saini Repo 1400 g

- 8. Martti Vaittinen 1366 g
- 9. Sari Latvavalkama 936 g
- 10. Raija Laaksonen 490 g
- 11. Martti Meskanen 374 g
- 12. Lauri Veijalainen 350 g
- 13. Jari Jussilainen 306 g
- 14. Martti Repo ... 300 g
- 15. Raimo Sikiö ... 288 g
- 16. Teuvo Heinonen 252 g
- 17. Liisa Maanpää 244 g

- 18. Launo Salmelainen ... 190 g
- 19. Pertti Inkinen... 180 g
- 20. Kalevi Nykänen 176 g
- 21. Terttu Veijalainen..... 152 g
- 22. Aimo Jälkö ... 118 g
- 23. Leena Meskanen 106 g
- 24. Teuvo Ahokas ... 96 g
- 25. Veikko Koho 94 g

Saamattomat:
Pekka Riikonen
Pirkko Riikonen
Pekka Keloniemi
Aulis Jälkö
Jouko Forsbacka
Hannele Piiparinen
Kaarina Sikiö
Suurin saalis kiertopalkinto
Simo Kaunisto..... 3478 g
Suurin kala kiertopalkinto
Simo Kaunisto..... 348 g
Kiiskikilpailu
Simo Kaunisto..... 38 kpl
Saamaton (arvalla).....
Jouko Forsbacka

Koko saalis 19 kg 922g

Erään ala-asteen opetta- jan keräämiä lasten vasta- uksia koekysymyksiin.

MAANTIETO

Norjan kuningas on Hollen Kolle. Selluloosa on Norjan toi- seksi suurin kaupunki. Tanskassa on nahkateolli- suutta kun siellä on paljon nahkaisia eläimiä. Skoonen metsät on erilai- sia kun siellä ei ole kusta. Passi on se jossa on selitet- ty työn osoite. Passi todis- taa että hän on täällä.

Mikä tekee Helsingistä maamme henkisen kes- kuksen ?

Siellä on vapauden patsas Nurmi. Siellä on henkinen ilo. Yksinäisyys ja harvi- naisuus. Ruokateollisuus.

Mikä on museo ? Siellä asuu presidentti.

Mikä rakennus ? (Edus- kuntatalon kuva) Se on vankila. Turun tuomiokirkon uima- halli.

Missä Ahvenanmaa sijait- see ? Oolannin rannoilla. Suomen loulais-suomessa etelimpänä.

Kerro Lapin kasvillisuu- desta. Kaikki kasvaa jossain tuntureilla ja ne on ihan viluissaan. Jotkuilla on lämmin

Eskon puumerkki

Sanomalehti

Kurkijokelainen

järjestää taas suosituksen

lukijamatkan

Kurkijoelle 4.-7. kesäkuuta 2009

Alustavaa tietoa lukijamatkasta, lopullinen matkaohjelma valmistuu maaliskuun aikana.

Matkan hinta hotellimajoituksella kahdenhengen huoneessa **270** eur/hlö.Yksityisesti perhemajoituksessa majoittuvilta viisumihankkimiskustannukset + kuljetus maksaa **135** eur/hlö.Yksityisesti perhemajoituksessa majoittuvilta, joilla on viisumi voimassa, pelkän kuljetuksen hinta on **90** eur.

Kuljetuskustannuksiin sisältyy bussilla tehtävät kierrokset Kurkijoella, mahdollisuuksien mukaan vierailu läheisille kotikylille sekä toisena päivänä yhteinen kiertoaikelu ympäri Kurkijokea.

Viisumihankintaa varten jokaisen pitää täyttää viisumianomuskaavake ja liittää mukaan 1 kpl passikuvia (voi olla mustavalko-, tai värikuva), sekä kopio voimassaolevan passin kuvasivusta.

Passin tulee olla voimassa vähintään 6 kk matkan jälkeen.

Vastuullisena matkanjärjestäjänä toimii Matka-Niinimäki Oripäästä.

Viisumianomuskaavakkeen saa tulostettua Matka Niinimäen kotisivuilta:

www.matka-niinimaki.fiIlmoittautumiset Matka-Niinimäki puhelimitse 02-4865 880 tai 0500-531905 tai sähköpostitse: ossi@matka-niinimaki.fi**Tule mukaan**

Toimituksen tuolilta

On ilahduttavaa istua tässä, kun ympärillä on paperikasoja, joissa on mitä mielenkiintoisimpia juttuja erilaisista elämäntilanteista sukujen historian vaiheista. Pyydän kärsivällisyyttä niiltä, joiden jutut vielä odottavat julkaisuaan, toimituksellista syistä emme voi tarkasti luvata, milloin ne julkaistaan. Samalla odotan tänne innolla uusia juttuja.

Palmusunnuntai virpomisineen lähestyy, samoin pääsiäinen ja vappu. Toivoisin, että saisin niihin liittyviä kirjoituksia. Niiden

ei tarvitse olla pitkiä, joku hauska tapahtuma esim. virpomismatkalta muutamalla rivillä riittää. Entä miten perheissänne karjalainen virpomistapa ja pääsiäisen vietto nivoutui paikalliseen tapaan viettää juhlaa? Millaisia yhdistelmiä syntyi? Millaista oli Vapun vietto? Tässä muutamia vinkkejä pohdinnan ja kirjoituksen aiheiksi. Pääsiäiseen liittyvät kirjoitukset toivoisin saavani tänne maaliskuun 25:een päivään mennessä. Ja tietysti olisi aivan ihanaa, jos jokaisen kirjoituksen mukana seuraisi aiheeseen

liittyvä valokuva.

Muutama pieni käytännön vinkki kirjoitustyön tueksi:

Voit kirjoittaa tietokoneella, kirjoituskoneella tai käsin. Tietokoneella tehdyt tekstit toivoisin saavani liitetiedostona samoin kuvat, jos mahdollista. Kuvat mielellään erillisinä liitetiedostoina, ei tekstiin upotettuina, mutta ne voi lähettää myös postitse. Käsin kirjoittajilta toivoisin huolellisuutta, niin että kirjoitusjälki olisi mahdollisimman luettava, tämä erityisesti nimien kohdalla, ne voisi kirjoittaa vaikka

tikkukirjaimin

Kun lähetätte kuvia, niin kertokaa, keitä kuvissa on, mitä tapahtui, milloin ja missä. Samoin, jos haluatte, että kuvat palautetaan, niin laittakaa **palautusosoite mukaan**.

Nyt ei muuta kuin kirjoittamaan! Odotan postianne!
Helena Sulavuori

Kuvissa hevosmiehiä vuosien takaa

Anne-Maija Pade o.s. Markkula Kööpenhaminasta kirjoitti kuvan nähtyään: Olen Kurkijokelaisen monivuotinen lukija. Lämmin suhde lehteen syntyi jo lapsena, kun isäni luki sitä.

Uskomatonta, että Kurkijokelainen on pysynyt hengissä niin kauan. Upea suoritus!

Kuvassa on isoisäni Karl Oskar Markkula Metsämaalta, syntyisin Sorjosta. Kuva

lienee otettu Sorjossa.

Oli kiva yllätys nähdä Oskari-papan kuva lehdesä. Pappa oli innokas hevosmies ja raviurheilija.

Oma isäni oli Eero Markkula.

KukkaBox

Puh. 762 2669

Vastapäättä Loimaan Aluesairaalaan

Asianajaja

ASIANAJAJA

on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on s. detty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovalle Asianajajaliitolle ja oikeuskansleri. Asianajajatoimistot hoitavat my s maksuttomia oikeudenk yntej ja oikeusturva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari

Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppapalankatu 9–11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

AA, VT Jari Heikman
AA, VT Katri Ranta-Eskola
VT Kaarina Nylama

Turuntie 8–14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoimena:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. Musiikkineuvos Lasse Lintala
2. 4,40 €
3. Merirosvoja
4. Aivot
5. Sakari Topelius
6. Ruokasuola
7. Tampereelle
8. Jeniä
9. Nautoja
10. Insuliiniin

Kurkijoki-Säätiö:n tapahtumia2009

- 12.3. Pitäjäesittely Kurkijoki-Hiitola Karjalatalol-la Helsingissä
4.-7.6. Lukijamatka Kurkijoelle
8.-9.8. Pitäjäjuhlat Loimaalla
15.11. Kurkijokelaisen 60-vuotisjuhla Loimaalla

Laittakaapa päivämäärät kalenteriinne ja tulkaa mukaan yhteisiin tilaisuuksiin. Innostakaa myös seuraavaa sukupolvea osallistumaan ja tutustumaan omiin juuriinsa.

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija.

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti!
Vuosikerta vain **35** eur. Tilattuna alle 1,50 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Palauta kuponki kirjekuussa osoitteella:
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Erkki Rahkola & Carl-Fredrik Geust:

Vaiettu Elisenvaaran pommitus

Evakkohelvetti
20. kesäkuuta 1944
Ajatus Kirjat

Kovat kannet, 17 liitettä, valokuvia,
288 sivua, ovh 38 €

Nouda tai tilaa Kurkijokelaisen toimistosta 35 €

Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
Puh. (02) 762 2551, 050-521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Erikoishammasteknikko

MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

EHT-
liiton
jäsen

ERLUND-talo

Hengittävä hirsitalo. Rakenteissa ei muoveja eikä epäorgaanisia aineita. Englannin MTV:n valinta Suomen edustajaksi Grand Designs-ohjelmaan.

Asu terveellisesti, hengitä vapaasti unelmiesi talossa, Erlund-talossa!

MELLILÄN HIRSITYÖ
Ysitie 345, 32300 MELLILÄ

Kotimaan myynti:
Juhani Eklund p. 0400-530 979
e-mail: myynti@erlund-house.com